

Taxa postala
plátite in num.
No. 22413/929.

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Börmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámor
Ferenc. Bneuresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Ara 5 lej

Vasárnap, 1935. január 13.

5695. ÉV. XVIII. ÉVF.
SEBAT 9. 10. SZÁM.

VILÁG TUKER

Kitérés

Azt hittük, hogy Erdélyben ennek az áramlatnak már régen befellegzett.

Az erdélyi zsidóság sok mindenen ment már keresztül, támadások és nyomor, ideológiai harcok, vallási és politikai összeütközések játszódtak le 15 év alatt az életben.

Az ember szinte elfelejté, hogy még lehet egy csoport, mely kívülmarad ezeken a harcokon s mely úgy gondolja megoldani a zsidóság sorsából adódó összes szenvedéseket, hogy boldogan egy másik vallás karjaiba rohan.

Ma már az egész világon törvényes, nem ugynevezett írott törvényé, hanem az emberek tudatába begyökeredezett törvényé fejlődött, hogy a zsidóság nem vallás, hanem nép.

Ezt vallották legutóbb a zsidók minden ellenkezése dacára, Hitlerék is, akik odáig mentek, hogy a vallásukat elhagyott zsidók fajit hovatartozását még a nagyapánál előbb is kutatgatják.

Furcsának és korszerűtlennek tünik tehát, hogy még 1934-ben is akadjanak zsidók, akik ilyen egyáltalában nem indokolt és nem is célravezető módon akarnak zsidóságuktól megszabadulni.

Temesváron 173, Szatmáron 11 zsidó tért át 1934-ben.

A zsidóság egyáltalában nem veszített e kitérés miatt.

A zsidóság számára az ilyen emberek elűzése csak erősödést jelenthet.

A tragikus ebben csak az, hogy vallásukat ezek az emberek elhagyták ugyan, de zsidó nemzetiségük gettóbélyegét sokkal tovább fogják viselni, mint az egészséges népi életre átrétegződő és a minden terror és galanti boldogtalanság alól a felszabadulás útját járó zsidóság.

Január 13

Világtörténelmi jelentőségű nap a mai. Ma járunk a tizenöt événél népszavazási kormányzás alatt álló Saarvidék lakosai az urnákhoz, hogy döntsék e terület jövő sorsa fölött.

E pillanatban nehéz volna komoly jóslatokba bocsátkozni a terület jövő sorsa tekintetében, mert hiszen egy a hitlerista, mint az antihitlerista front vezetői többször adtak ama nézetüknek kifejezést, hogy a terület a Németországhoz való csatlakozás, illetőleg a statusquo fenntartása mellett fog többeséggel dönteni.

A propaganda mind a két fél részéről óriási arányú volt, ami érthető is, mert hiszen ennek a népszavazásnak az eredménye ténylegesen egész Európára, sőt egyenesen életre és halálra megy ki.

A náci-németek meg vannak győződve arról, hogy a Saar-terület a mai napon a Németországhoz való csatlakozás mellett fog dönteni, míg az antihitlerista front vezetői azt remélik, hogy legrosszabb esetben felosztják a vitás Saar-területet.

Az erőviszonyok tökéletes ismeretére volna szükség ahhoz, hogy pontosan le tudjuk mérni a mai népszavazás eshetőségeit. Legfeljebb annak leszövezésére szorítkozhatik, hogy a szimpptomák a Németországhoz való csatlakozás javára mutatkoznak. Ez azonban még nem jelent száz százalékos bizonyosságot, mert meglepetések is történhetnek, így megeshetik az is, hogy a német front nem éri el az 51 százalékos szavazat-többséget, hanem esetleg az 50 vagy a 49 százalék holtpontján fog megrekedni.

Bárhogyan alakuljon is azonban a népszavazás eredménye, az nem szenvedhet kétségnek, hogy kihatással hatalmas jelentőségű lesznek az európai politikában. Amennyiben a szavazók többsége Németország mellett fog megnyilatkozni, úgy Hitler pozíciója átmenetileg kétségtelenül megerősödik Németországban, viszont, ha a német front nem tudja elérni az 51 százalékos többséget, ez a nemzetközi antihitlerista front kilitárait fogja megjavítani az egész világon.

Ezek után természetes, hogy a világ közvéleménye visszafojtott lélegzettel és feszült figyelemmel tekint a mai saarvidéki népszavazás, illetve annak kimenetelére elé.

Ma dönt a Saar-vidék népe a terület hovatartozandósága fölött

Tegnap is folytatódtak a német front provokációi. Megérkeztek az utolsó külföldi szavazók Saarbrückenbe. Hétfőn délután 5 órakor kezdik meg a szavazatok összeszámlálását

Az antihitlerista front ragaszkodik a Saar-vidék felosztásához

Saarbrücken, január 12. Ma reggel végre kezdetét veszi az a világtörténelmi aktus, mely a Saarvidék jövő sorsáról van hivatalosan dönteni. Január 13-án, vasárnap reggel megindulnak a saarvidéki tömegek, hogy leadják szavazataikat a Saarvidék hovatartozandóságát illetőleg.

A szavazást megelőző pénteki és szombati napon a hangulat rendkívül feszült volt az egész Saarvidéken, az egymással szemben álló táborokban. A német front provokációi tegnap egész nap tartottak. Péntek reggel több agentprovokátor meg akarta akadályozni, hogy a bányamunkások a bányákba leszálljanak s sztrájk proklamálására hívták fel őket. A hatóságoknak sikerült meggyőzőniük a munkásokat tervük esztelenségéről, mely esetleg súlyos incidensekre vezethetett volna. A munkások ennek ellenében azt kérték a hatóságoktól, hogy kedden, a népszavazás eredményének kihirdetésekor, munkaszünetet tarthassanak. Ha ezt az akaratukat nem teljesítik, a munkásság sztrájkot proklamálna.

A tegnapi nap folyamán külön vonatokon négyezer szavazó érkezett Berlinből Saarbrückenbe és Saarlouisba, a népszavazáson való részvételre. Egyidejűleg 270 saarvidéki származású bécsi német is vonatra ült, hogy vasárnap leadhassa szavazatát a saarvidéki népszavazáson.

Ugyancsak tegnap Marokkóból 35 idegen légionista érkezett Bordeaux kikötőjébe, akik azután nyomban tovább utaztak a Saarvidék felé, hogy résztvegyenek a népszavazáson.

Milyen kérdésekre szavazhatnak a Saarvidéki választók?

Saarbrückeni jelentés szerint a népszavazási szavazólapokon három rovat különböztethető meg. Az első a statusquo fenntartása mellett szavazók részére, a második azoknak, akik a Franciaországhoz s a harmadik azoknak, akik a Németországhoz való csatlakozás mellett kívánnak leszállani.

A szavazás lezárása után az urnákat a nemzetközi haderő egyes osztagainak védelme alatt Saarbrückenbe szállítják, ahol hétfő délután 5 órakor kezdődik meg a szavazatok összeszámlálása.

Sir Jon Simon angol külügyminiszter Genfben kijelentette, hogy a maga részéről azon lesz, hogy a tanács a népszavazási eredmény ismeretében sürgősen hozza is meg végső döntését. Sir John Simon szombaton este elutazott Londonba, hogy a hétfői minisztertanácsban részt vehessen, de igyekszik minél előbb visszatérni a tanácsi ülészakra.

Diplomáciai körökben nem hiszik, hogy a Népszövetség a Saar-terület felosztása mellett foglalna állást. Ezzel szemben a dijoni Bienpublique című lap intervjút közöl Max Brauntól, a saarvidéki antihitlerista front vezetőitől, aki kijelentette, hogy a statusquo hívei leginkább azt szeretnék, ha a Saarvidéket két részre osztanák, a szavazatok arányában. A statusquo hívei azt követelik a Népszövetségtől, hogy ilyen irányú határozatot hozzon.

A saarvidéki népszavazásra a világ minden részéből több mint 1200 hírlapíró érkezett a Saar-területre. A svájci lapok jelentései szerint máris megkezdődött a határvidékben a vámvonalak felállításának előkészítése Franciaország és a Saarvidék között. Ugyancsak svájci lapok híradása arról számol be, hogy a lotharingiai-saarhatárvidéken francia részről egészségügyi szolgálatot szerveztek meg a Saarvidékről távozók felülvizsgálására, akik a francia belső departementekben fognak elhelyezést nyerni.

Párizsi diplomáciai körökben úgy tudják, hogy meg fogják hosszabbítani a saarvidéki népszövetségi bizottság vasárnap lejáró mandátumát.

Genf, január 12. A Rador jelentése szerint a Népszövetség tanácsa ma külön ülést tartott, amelyen a Saar-kérdéssel foglalkozott. A tanács elhatározta, hogy meghosszabbítja annak a hármass bizottságnak működését, amelyet a Saar-terület viszonyainak tanulmányozására küldtek ki. Egyidejűleg azt is elhatározta a Népszövetség tanácsa, hogy a mai napon kiáltványt intéz a saarvidéki lakossághoz, amelyben arra hívja fel, hogy a népszavazás tartama alatt őrizze meg méltóságát és biztosítsa a választás szabadságát.

Tatarescu nyilatkozata egy párizsi lapban a kormány szilárd helyzetéről

Párizs, január 12. Tatarescu miniszterelnök nyilatkozott a Petit Parisien hasábjain. A miniszterelnök kijelentette, hogy kormánya szívós és kitartó munkát végzett az államélet normalizálása érdekében. Most veti el a kormány a magvakat és később fogja az eredményeket aratni. A liberális kormány tevékenységének a súlypontja a közállapotok konszolidálása, ami sikerült is.

Nyilatkozatának további részében kijelentette a miniszterelnök, hogy a liberális párt belső ellentéteiről szóló hírek a fantázia szüleményei, a párt összhangja teljes.

Ami a szélsőséges mozgalmakat illeti, leszögezte Tatarescu, hogy a törvények keretein belül mindenki kifejtetheti véleményét, ám a kormány erős kézzel fojt el minden olyan szubverzív mozgalmat, amely az ország rendjét veszélyeztetné.

Sem az optimizmus, sem a pesszimizmus nem jogosult a Saarvidéken lefolyó népszavazással kapcsolatban. Ismerve a néphangulatok labilitását, sokféle meglepetés érheti egy a pesszimizmákat, mint az optimistákat. Ebből a meglepetésből csak az a fordulat van kizárva, hogy a saarvidéki szavazók többsége

vagy csak tekintélyes hányada is a Franciaországhoz való csatlakozás mellett nyilatkozzék meg. A Saar-terület a holnapi napon vagy Németország birtokába kerül vissza vagy pedig a statusquo fenntartása mellett fog dönteni. Harmadik alternatíva nem lehetséges.

Lloyd George redivivus

Lloyd George a világ egyik legéletrevalóbb politikusa. Ezzel azt akarjuk mondani, hogy olyan ember, aki finom érzékkel ismeri fel a fejlődés fázisait és tudja pontosan azt is, mikor kell tettekkel beleavatkozni a dolgok menetébe. Azonfelül nagyvonalu. Valósággal csinál világtörténelmet. Az utolsó években visszavonult a politikától, most azonban úgy érzi, hogy ki kell lépnie a porondra, mert eljött az ideje, hogy tapasztalatait és képességeit az emberi fejlődés szolgálatába állítsa. A hetven éves politikusa a napokban többször nyilatkozott legújabb terveiről. Valamilyik újságírónak azt mondta, hogy életének igazi küzdelmét csak most fogja megvívni. „Az ember — mondotta — minden évben megújul. Az egyik a megújulás során felfrissül, a másik a tespedésben válik más emberré. Én úgy vélem, hogy adottságaimnál, érdeklődésemnél és az emberiség javai érdekében való eddigi munkásságomnál fogva jogot tartok arra, hogy új értékeket adjak a világnak. Három évig gondolkodtam azon, hogy mik lehetnek ezek. Rájöttem, hogy a világgazdasági fejlődése új átszerveződésre készíti a társadalmat. Ezt az átszerveződést pedig meg kell és meg lehet csinálni vér és megrendítő tragédiák nélkül. Hiszen látjuk, hogy az angolszász nemzetnek egy másik világrészen élő csoportja, az északamerikai angolok megnyire dolgoznak az utóbbi években azon, hogy társadalmukat nagyobb megrázkódtatás nélkül átszervezzék a nagy tömegek érdekében. Nem illethetünk mi sem tétlenül. Ha napjainkban mutatkozik is némi gazdasági konjunktura, ez még nem végsőleges megoldása a nagy problémának, amelynek neve: munkanélküliség. Munkát kell adni és tisztességes kenyeret minden polgártársunknak.

Mielőtt ebben az irányban aktív munkát fejtené ki, Lloyd George kiadta memoárjainak második részét, amely az 1917 évig történt eseményeket tárgyalja. A hatalmas 1400 oldalnyi műben a hajózási problémákról és a sztrájkokról ír bővebben. Kiterjeszkedik az 1917-es orosz forradalomra és annak hatására. A sztrájkok 1917-ben orosz hatásra törtek ki mindenütt a világon és Angliában, ahol már a Labour Partinak a tagjai ültek a kormányban, sem lehetett a sztrájkokat megfékezni.

Könyvében Lloyd George megírja, mekkoranehezéségek tornyosultak munkája elé, amikor az első koalíciós kabinet élére hivta meg a király. December 7-én kapott megbízást kabinetalakításra és noha a nehezégek kezdetben legyőzhetetleneknek mutatkoztak, Lloyd George-nak sikerült a konzervatívok, a liberálisok és a munkáspárt támogatását megnyernie, úgy, hogy két nap mulva, december 9-én már megalkothatta kabinetjét.

A háború vége felé az volt a hangulat Angolországban, mint mindenütt a világon, hogy az osztályoknak ki kell békülniük, az ellentéteket el kell simítani és pedig a produktív munka megbecsülésének jegyében.

Ez a hangulat nem volt tartós. Differenciák merültek fel nemcsak bent az országban, hanem a szövetségesek között is. A differenciák gyakran nagyon kritikus formákat öltöttek és lehetetlenné tették a belső munkának eredményességét. Ebben az időben élesedett ki a tengeralfutó harc, amely mintha Németországot győzelem felé segítette volna. A német győzelem azonban meg kellett húsítani, ha Angliának megannyi vérebe és vagyonába is került volna. Kialakult ezenfelül a köz-

rek

ni napon véget ért, ahon-
etics és Benes együtt
enfbe.

arról számol be, hogy
gyminiszter betegsége
t Genfben a Népszövetség
kán való részvételre.

és arról számol be, hogy
us külügyi bizottsága
nem tartja kívánatosnak
sét a Népszövetségbe.

éznemnek stabilizációjá-
kérdése.

lapok értesülései szerint
londoni látogatása során
egyverkezési kérdéseken
vitatni a pénznemek
lehetőségét is. A francia
góta ismert álláspontja
állandó érték-ingadozá-
a a külkereskedelemnek
i, hogy a valuta kiegyen-
egyek igénybe, hogy a
netővé válják. Angol hi-
zel szemben kétségtele-
atni arra, hogy a fon-
rögzíthetik meg, amíg
apcsolatban Amerikában
és amíg a külkereske-
dül. Ezt a felfogást fej-
Montague Norman, az
rmányzója Bazelben, a
Binek értekezletén.

A Népszövetség pénz-
Magyarország állam-
vel foglalkozott.

Rózsi

ismét a színpadon.
ponta az

kisöcsém

repében a budapesti

Operett- házban

geren a vihar el-
halászt, de meg-
ték őket

A Kaspi-tenger part-
dott 89 halászt, akik az
iva tagjai. A halászközt
a tengeren képződött
vából repülőjárat indult
rákon át tartó fáradozó
hajótörötteket.

propaganda tatták a Daily si munkatársát

cheu Frigyes, a Daily
atársát kommunista üzel
letartóztatták. A lcká-
propaganda-anyagról az
ájékozdódképpen hasz-
ánál.

nagy beszédet Németországgal működés ségeiről

Schussnigg kancellár,
politikai vezető szemé-
nagy beszédet tartott,
helyzetét és a Német-
működés lehetőségét

gy- és Lapkiadó B. T.
ada Baron L. Pop 10.
on: 9-77.

ZURAT

véleményben az a nézet, hogy Németország győzelme esetén egy évszázados reakció állandósulna meg az egész világon és felborítaná a haladásnak mindazt a vívmányát, amit a francia forradalmk óta a népek megszereztek.

Anglia borzasztó kritikus hónapokat élt át. A tengeralattjáró blokádi miatt a gyarmatokról nem lehetett élelmiszereket behozni az anyaországba és az emberek sokszor jobban éheztek, mint az osztrák-magyar monarchia népei. A kormány legfőbb munkája tehát az angol nép élelmi-ellátása volt, amit nagy takarékosággal és az elosztás jó megszervezésével sikerült is elérni.

Lloyd George megírja memoárjaiban, hogy nem az állami szervekkel hajtotta végre ezt az organizációt, hanem a polgárok közül választotta ki a legtehetségesebbeket, akik alaposan és nagy körültekintéssel, gyorsan dolgozták fel a roppant anyagot. Napok alatt annyit végeztek, mintha a közigazgatás hónapokig adminisztrálta volna az élelmi-kérdést.

Hogy miért húzódott el a háború, arra is válaszol könyvében Lloyd George. Elmondja, hogy mindezt Lord Haig, az akkori angol tábornagy felelős. Az ő türelmének kell tudni azt, hogy a vezető katonai körök makacssága a hadviselés minden vonatkozásában érvényesülhetett. Legharmadik fejezete ez az angol történelem. Sokan ugyanis azt állítják Angolországban, hogy lord Haig nélkül a szövetségesek nem nyerték volna meg a háborút és a veszedelem, amitől Lloyd George és a nép tartott, vagyis a német reakció győzelme egy időszerűtlen béke esetén bizonyára bekövetkezett volna. Erről azonban mindaddig nem lehet tiszta képet nyerni, amíg meg nem jelenik Haig biográfiája, amelyet a hadügyminisztérium egyik magasállású tisztviselője, Duff Cooper készült nagy apparátussal megírni.

Lloyd George voltaképpen azért került most piacra, hogy megmutassa az elmúlt husz év fejlődésének vonalát. A háború után a felzaklatott gazdasági élet és a felzaklatott lelkek új orientációt kerestek. Amit akartak, a szocializmust, ekkor nem lehetett megcsinálni. Főleg a káosztól való félelem miatt. A sok véráldozat, éhség és pusztulás valóságos eszelőssé tették az embereket, és ilyen pszichológiai állapot semmiképpen sem volt alkalmas egy új világrand megalkotására. Az orosz példa visszariasztotta a politika józan elemeit az ilyen kísérletektől.

A világnak be kellett várnia a fejlődés tempóját. A háborút követő évek konjunkturája után jöttek a krízisek, amelyek most ugyan enyhülőben vannak. Am ezt az intervallumot ki kell kihasználni. Meg kell kímélni a világot egy újabb nagyobb megrázkódtatástól, biztosítani kell a békét és e garanciák keretein belül biztosítani kell az emberiséget a krízis borzalmait ellen is.

Lloyd George időszerűnek tartja, hogy ismét a fórumra lépjen. Tervet dolgozott ki a javak igazságos szétosztásáról, amit azonban forradalom nélkül kell végrehajtani. A javak felosztásának terve természetesen nem érítheti az egyén szerzett jogait. A pénzintézetek, a gyárak, a hajózási társaságok, a valuták, a villamosági társaságok, a bányászat, a földbirtok, a bérházak és az értéktermő vállalkozások a terv szerint a jövőben nem lehetnek forrásai a dolgozóknak meggazdagodásának. Mindezeket az üzemeket nacionalizálni kell, amit végre lehet hajtani törvényesen és a rend megóvása mellett.

Lloyd George nagyobb akcióra készül. Amire nemcsak Angliában figyelnek fel, hanem az egész világon.

Bársony Rózi

világsikere után ismét a színpadon.
Naponta az

En és a kisöcsém

kettős címszerepében a budapesti

Fővárosi Operett-színházban

SELECT MOZGO

CLAUDETTE COLBERT és CLARK GABLE

kiváló művészek első együttes filmje

EGY KÜLÖNÖS ÉJSZAKA...

Következő műsor:

EGY LÁNY, AKI MINDENT TUD

MARIA PETEANI „1-es szám” c. közismert regénye nyomán készült film.
főszerepben: DOLLY HAAS.

Proșteanu hegedűművész mulatságos esete a lugosi színházzal

Beesett a sugólyukba a hegedűművész, eltörte a lábát és ezért 89 ezer lejes kártérítést kapott

Timisoara-Temesvár, január 12. (Az Uj Kelet tud.) A temesvári táblán mulatságos kártérítési per tárgyalása zajlott le tegnap. Proșteanu Ioan, az ismert román hegedűművész perelte a lugosi színházat, mert a multévi koncertje előtt a színház színpadán lábát törte. A lábtörési história rendkívül érdekes körülmények között zajlott le. Proșteanu koncertet hirdetett be Lugoson, amelyre volt is valamelyes érdeklődés a városban. Délután Proșteanu, aki köztudomás szerint szereti az italt, beült az egyik kávéházba és délután négyig ivott. Rózsás hangulatában elhatározta, hogy a színházba megy és megtartja az esti hangverseny próbáját. Társasága hiába igyekezett lebeszélni, Proșteanu elindult a színházba, ahol éppen nagytakarítás folyt.

Proșteanu hamarosan rendet teremtett, ami annyit jelent, hogy a színpadról mindenkét lekergetett. Már-már hozzákezdett a próbához, amikor észrevette, hogy a sugólyuk gúnyosan kacsingat vele. Proșteanun módfelett felháborította a sugólyuk szemtelenkedése és kiadta a parancsot, hogy némissák el azt a nyilást, amelyről ő azt vélte, hogy gorombáskodik vele. Az emberek — az utasításait rendkívül temperamentumosan módon

közlő Proșteanunól megrémülve — bedeszkálták a sugólyukat, ami megnyugtatta a művészt. Ekkor elővette a hegedűt és lejátszotta a Paganini Boszorkánytáncot, ami annyira megnyerte a tetszését, hogy 120 kilójával táncra perdült.

Sajnos, a művész nem állott egészen biztosan a lábán és beleesett a sugólyukba. A munkások, akik a színházat takarították, irtózatos üvöltés rémitette meg. A színpadon szerencsétlen helyzetben találták meg Proșteanun: csak a felsőteste látszott ki a sugólyukból, viszont az állandó, kétségbeesett kiáltás arra mutatott, hogy a művésszel valami szerencsétlenség történt. Mentők, stb. — majd a kórházban megállapították, hogy a balszerencés művész lábát törte.

Proșteanun kigyógyították, ő azonban 400.000 lej kártérítésért beperelte a lugosi színházat. A temesvári tábla 82.000 lej kártérítést szavazott meg, amihez az ügyész még 7000 lej orvosi költséget kért megszavazni. Így Proșteanu 89 ezer lej kártérítést kapott, ami tegnap jogerőre is emelkedett. Proșteanunak ezzel a parancsot, hogy némissák el azt a nyilást, amelyről ő azt vélte, hogy gorombáskodik vele. Az emberek — az utasításait rendkívül temperamentumosan módon

Eső és hideg van.

Most használjon NIVEA-t

esős, hideg zivataros időben, mert akkor különösen fontos, hogy bőrét ezek káros hatása ellen megvédje. Ugy jár el leghelyesebben, ha lefekvés előtt minden este Nivea-Creme-vel könnyen bedörzsöli bőrét. Ettől puha, nyulékony és ellenálló lesz és a legkellemetlenebb viharos idő sem árt neki.

Nivea-Creme: Lei 16. — 72.—

Mialatt a rendőrség keresi, Coroiu meglátogatja szüleit és barátait

Sikerült letartóztatni a legendás hírű bandita szeretőjét. Coroiu szövetségesei akar egy másik rettegett haramiával, hogy közösen bonyolítsák le „üzleteiket”

Botosani, január 12. Coroiu, az ország-szerető banditavezér valóságos legendás alakká növekedett. Különösen szívesen működési terén, Botosani és Jasi környékén van félelmetes híre és az ottani rendőrhatalóságok hiába foganatosítják a legerélyesebb és legmesszebbmenő intézkedéseket, sem a naponta bekövetkező bűntetteket nem tudják megakadályozni, sem

pedig a banditavezért kézrekeríteni.

Durnesti községet, Coroiu szülőfaluját állandó felügyelet alatt tartják a detektívek, miután megállapítást nyert, hogy a bandita időnként megjelenik a községben. Igen érdekes az a híradás, amely arról számol be, hogy Coroiu néhány nappal ezelőtt az ünnepek alatt ismét a faluba lopódzott, ahol meglátogatta szüleit és rokonait. Ez

Vegyen hasznos ajándékot

Rádiót, Porszívót, Vasalót, főző és Fűtőtesteket, Csillárt az

ELECTROMAGAZIN

11 Üzlethelyiségében Piata Unirii 8. Telefon: 2-49.

alkalommal több ismerőseivel is beszélt, akik megkérdezték tőle, hogy hogyan halt meg társa, Simonescu bandita, akiről az a hír terjedt el, hogy Coroiu lőtte agyon engedetlenség miatt.

A vezér most a leghatározottabban megcáfolta ezt a híresztelést. Elmondotta, hogy egy nappal Simonescu halála előtt, ennek édesapját és egy Ungurean nevű banditát ki akartak szabadítani a botosani fegyházból. Az ő azonban felfedezte őket és tüzelni kezdett rájuk. Hátráltatni voltak kénytelenek és közben egy golyó Simonescut a hátán megsebesítette. Eleinte azt hitték, hogy könnyebb sérülésről van szó, reggelre azonban társa kiszenvedett. A vezér egyébként elhatározta, hogy a halál körülményeiről levélben értesíti a szigurancát.

Coroiu elmondotta még, hogy Ungureanul azért akarta kiszabadítani a börtönből, mert ez jól ismeri Polisciuot, az ugyan csak hirhedt banditát, akivel ő összeköttetésbe akart lépni. Ungureanu lett volna a közvetítő kettőjük között és a megegyezés létrejötté után együtt folytatták volna munkájukat.

— Gaztetteket ugyan végrehajtok — jelentette ki többek között Coroiu — embert ölni, azonban nem volnék képes.

Egy Borcilanevű gazdag kereskedő elmondotta, hogy öt hónappal ezelőtt Beszarabiában lovakat vásárolt. Hazatérőben banditák támadták meg, akik többször rálöttek. Miután súlyos sérüléseiből felépült, egy alkalommal az országúton összetalálkozott Coroiuval, akit különben már régen ismer. A banditavezér sajnálkozását fejezte ki a történet felett, mert mint mondta az ő emberei lőttek rá a kereskedőre. Ezután elővett három ezer lejt és a pénz valósággal ráerőszakolta ismerősére, azzal, hogy így fedezve legyenek orvosi költségei.

Mint már jelentettük, a hatóságoknak sikerült letartóztatni a bandita szeretőjét, Cracana Sándorné, Sipote községbeli kocsmárosné személyében. A jasi rendőrségnek ugyanis tudomására jutott, hogy a rablóvezér a legnagyobb titokban, rendszerint éjnek idején többször megfordult a községben. A megindított nyomozás csakhamar eredménnyel is járt, amennyiben kiderült, hogy a bandita a kocsmárosék házában szokott megjelenni. Már napok óta megfigyelés alatt tartották Cracanaék házat. Tegnapelőtt éjszaka a detektívek észrevették, hogy a kerteken keresztül egy férfi ment be a kocsmárosékhöz, mielőtt azonban a rendőrség emberei a házhoz érkeztek volna, az ismeretlen, ugyancsak a kerteken keresztül elmenekült. A kocsmáros ugylátszik nem tudott arról, hogy állandó megfigyelés alatt van, mert rögtön miután az ismeretlen férfi eltávozott, befogott és feleségével együtt Jasiba hajtott. A detektívek természetesen követték és megállapították, hogy Amarandei kocsmárosnál szállt meg a Cracana házaspár.

A jasi kocsmárosnál a hatóságok tegnap házkutatást tartottak és ez alkalommal letartóztatták Cracana Sándornét, aki nem tudott kielégítő felvilágosítást adni, hogy miért jöttek éjszakán idején Jasiba. Az asszony végül is bevallotta, hogy Coroiunak a szeretője és azt is elmondotta, hogy a banditavezér sűrűn megfordult a házában.

Ilyenkor a fáskamrában bujtatta el és ennyivalóval, valamint ruhaneművel szokta ellátani. Legutóbb három héttel ezelőtt volt nála Coroiu és ekkor azt mondotta, hogy Beszarabiába teszi át működési terét. A rendőrség ezzel a vallomással szemben biztosra veszi, hogy Coroiu tegnapelőtt éjszaka is Cracanaéknál volt és ő adta az utasítást, hogy azonnal Jasiba menjenek. Nincs kizárva ugyanis, hogy Coroiu Jasiba egy nagyobb szabású rablásra készült és ezért gyűjtötte ott össze embereit. Különben is azt hiszik, hogy a bandavezér a városban bujkál.

A letartóztatásban lévő kocsmárosné férje ellen, aki nyomtalanul eltűnt, körözöletet adtak ki a hatóságok.

— Eljárást indítanak azok ellen, akik törvénytelen úton jutottak Amerikába. Londonból jelentik: Amerikai politikai körökben mozgalom indult meg azért, hogy intézkedések foganatosítsák azok ellen, akik törvénytelen utakon jutottak be az Egyesült Államokba s ott letelepedési engedély nélkül tartózkodnak.

Ötmi a Harm vidék

A saarvidéki német hitlerista hazán munkás fogja

Párizs, január 12. Németország érezte, fel mögötte zárt ton honfitársak és Hitler a népszavazás számára nem is annyira, amennyire inkább rendszert sujtának, politikailag még szabadság marasztaló vezetés akcióival párhuzamosan nemzeti szocialista rádió-állomások kezdte kormány magán a Saargeket költött el prospektusokat, fairszeti meg a német bírmeleg Schacht drha a külföldi tartozás. A saarvidéki ifjuságvaló kiképzése ugyan ket emezt fel, nem ról, amelyeket a tiszsára költöttek el.

Röchling ügyéről saarvidéki sajtóban.

Rhe

Csináljon egy

A Togat-tablettát
Által mérgek

Hasonló biztos

Csúsz + Idegzs

és mindenn

A Togat biz

Minden gyógyszer

és Lei 130.- A Tog

nagyobb iparosa, metország felé or dását sok millió társasági kormány 10 és 20 millió r Ehhez hozzájárul kon belül folytat se is, mely ugya rug. Szakértők a mány által a Saarköltött összegeke frankra, vagyis a lembe véve, köz Ezekkel a hat a Saarvidék gazd lést, mint haszn száma. A Saaván, ez azonban számára, amely ipari hálózzal visszakapja a sz Ruhr-vidéki bány ket elhelyezni. gépgyárait, amel csak az állami s nak egzisztálni.

Ötmilliárd lejt költött el a Harmadik Birodalom a saarvidéki náci-propagandára

A saarvidéki német nagyiparosok az állami szénbányákat kapták ajándékba a hitlerista hazának teit szolgálataik elismeréséül. Ugyanakkor 40-50 ezer munkás fogja kenyerét veszíteni a vidék visszacsatolása következtében

Párizs, január 12. A nemzeti szocialista Németország érezte, hogy nem sorakoznak fel mögötte zárt tömegekben a saarvidéki honfitársak és Hitler nagyon jól tudta, hogy a népszavazás számára kedvezőellen alakulása nem is annyira Németországot, mint amennyire inkább a nemzeti szocialista rendszert sújtaná, kimondva fölötté egy politikailag még szabad és így független lakosság marasztaló verdiktjét. Azzal a szűdületes akcióval párhuzamosan, amelyet a nemzeti szocialista sajtó és az összes német rádió-állomások kezdeményeztek, a Hitler-kormány magán a Saar-vidéken óriási összegeket költött el propagandára. A lapokat, prospektusokat, falragaszokat devizával fizeti meg a német birodalom, olyan devizával, amelyről Schacht dr azt állítja, hogy nincs, ha a külföldi tartozások fizetésére kerül sor. A saarvidéki ifjuságnak a munkatáborokban való kiképzése ugyancsak hatalmas összegeket emészt fel, nem szólva azokról a pénzekről, amelyeket a tisztviselői kar korrumpálására költöttek el.

Félmilliárd francia frank

Röchling ügyéről is sok szó esett több a saarvidéki sajtóban. Mint a vidék egyik leg-

lángyarákat, de ennek az iparágak ma is rendkívül nehézségekkel kell megküzdnie, termékei kül- és belföldi elhelyezésénél. Ezen felül a Saarvidék visszacsatolása után Németországra elkerülhetetlenül bizonyos anyagi kötelezettségek sürgős teljesítése hárul.

A Saar csak növelheti a Harmadik Birodalom deficitjét

A genfi határozatok értelmében a Saarvidék visszacsatolásával együtt Németországnak olyan adósságok kifizetését kell magára vállalnia, amelyek nem kompenzálhatók a saarvidéki export jövedelmeivel. Eddig a saarvidéki termékek Franciaország felé irányultak, minthogy behozatali vámokat nem állítottak fel a franciák a Saar-ral szemben. Ez a helyzet teljes egészében megváltozik azon a napon, midőn a Saar visszakerül Németországhoz. A francia ipar hangsúlyozottan követeli, hogy a politikai változást nyomon kövesse a kereskedelem-politikai változás is. A saarvidéki ipar export-lehetőségével ezzel a minimumra fognak összehasonlítani. Ugyanakkor érezni fogja a Saar-vidék a mai Németország nagy belső nehézségeit, a nyersanyag és devizahiányt, úgyhogy végeredményben a Saar csak növelheti a Harmadik Birodalom deficitjét.

Az összes ipari cikkekből, amelyeket a

Saarvidéken előállítanak, Németországnak feleslege van. Azon a napon, midőn ez az ipar nem helyezheti el többé termékeit Franciaországban, vagy a Saarvidéken fog nagyarányú munkanélküliség keletkezni, vagy pedig ha a vidék termékeit kelvényszerű módon kenyerüket veszíteni a német munkások. Harminc-negyvenezerre becsülik a szakértők a saarvidéki munkások számát, akik a lázadás következtében kenyerüket fogják veszíteni. A Harmadik Birodalom azután választ-hat: vagy munkanélküli segélyekkel támogatja őket, vagy alkalmazza őket a közmunkák-nál, amelyekkel a hitlerista rendszer igyekszik felvenni a harcot a munkanélküliség ellen. Ez utóbbi nemkevésbé költséges, mint a munkanélküli segélyezés. Hozzávetőleges becslés szerint a szocialista segélyezés évi egymilliárd lejes megterhelést fog jelenteni a Saarvidéken, a német birodalom számára. Ez az összeg propagandára elköltött ötmilliárd lejjel együtt egészen csinos veszteséget képvisel, eltekintve attól, hogy a nemzetvédelmi szempontból a Saarvidéken elengedhetetlenül szükséges erődök felépítése ugyancsak 5-6 milliárd lejt fog igényelni.

Mi irányítja a nagyiparosok hazafiságát

A saarvidéki nagyiparosok, különösképpen pedig Herman Röchling természetesen mindent elkövetnek, hogy a maguk javára használják ki a hitlerista rendszerrel szembeni hűségüket. Remélik, hogy a náci-kormány átengedi nekik a saarvidéki állami bányákat, mint ahogyan erre a mai Németországban már volt precedens. A német kormány a részvénytöbbség birtokosa volt a legnagyobb nehézipari törzsetben, amelyben Fritz Thiessen, Hitler barátja is a legfőbb beltag, csak kisebbségi részvények fölött rendelkezett. Nem sokkal Hitler uralomra jövetele után

**A DOLGOZÓ
EMBER MUNKA-
KÉPESÉGÉT
MEGNÖVELI A
DIANA
SÓSBORSZESZ
MINT BEDÖRZSŐ-
LŐSZER.**

a részvénytöbbség átkerült Thiessen kezébe anélkül, hogy ennek ki kellett volna nyitnia a pénztárcáját. A vállalat technikai szervezeteinek átalakítása elegendő volt a tranzakció keresztülvitelére. Röchling azt állítja, hogy nincs kevesebb joga Hitler nagylelkiségére apellálni, mint Thiessennek és hogy az ő rekompenzációja sem maradhat el. A tervek, amelyek szerint a saarvidéki bányák-nak Röchling, Stumm és Otto Wolff kezébe kell átkerülniök, már régen készen állanak. Bárki könnyen elképzelheti, hogy az ár, amelyet a három nagyiparos a bányákért fizetni fog, a bányák tényleges értékének negyedét sem teszi ki. És ezt az összeget is részletekben kell majd fizetni, vagyis a bányák kiaknázásából és az állami szállítá-sokból könnyen fedezhető fogják. Röchling hazafias beszédei mögött tehát amelyekben a Saarvidék hitlerizálását követeli annak megmentése érdekében, egészen világos és nem kis stílusú tüzet húzódnak meg. Azokon az összegeken kívül, amelyeket ezek a nagyipar-osok eddigi szolgálataikért kaptak, még fognak egy-két millió márkát keresni. „Hazafiaságuk” elismeréséért.

Rheumát

biztosan gyógyít

Togal

Csináljon egy teljes Togal-kurát!

A Togal-tabletta a húgysavak oldása által mérgeket távolít el a testből! Hasonló biztos hatása a Togal-tabletta Csúsz-Idegszába-Spanyolnátha és mindennemű főfájás esetén.

A Togal biztos gyógyulást jelent. Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.- és Lei 130.- A Togal-tabletta svájci készítmény.

Uj technikával

a vegytisztítás Czinknél nem drágább, csak jobb, mint bárhol.

Egy holland sajtgyáros a kampóskereszt elbitorlásáért perli Hitlert

Amióta a náci jelvénye lett a kampóskereszt, nem fogy a hollandiai sajt

Párizs, január 12. A Paris Midi írja az alább érdekes cikket: Egy holland sajtgyáros kártérítési pert adott be a Harmadik Birodalom ellen azon a címen, hogy ellopják a gyára védjegyét. Keresetében elmondja a hollandus, hogy 1919-ben indította meg üzeme-t, amelynek védjegyül a kampóskeresztet választotta. Ez magában nem vallott nagy fantáziára — írja a lap — mert ezt a jelvényt már sokkal előbb használták olyan emberek, akik nem voltak sajtgyárosok, de még kevésbé nemzeti szocialisták. Hitler egy szeiben átfurmálta kissé az indiai eredetű „swastikát”. Ezzel aztán tökéletesen megha-ragította a hollandust.

— Amitóta a német náci jelvényükké vá-lasztották a korogkeresztet, vásárlóim cser-ben hagytak, mert azt hiszik, hogy jelvé-nyemmel náci propagandát csinálók — mondja beadványában a sajtgyáros, kérvé a holland törvényszék, hogy tiltsa el a Hitle-réket a horogkereszt használatától.

Ha a hollandus megnyeri a pert, ez elég nagy propaganda lesz Hitlernek. De hát megnyerheti? — teszi fel a kérdést a Paris

Midi. Jéze professor ismert párisi jogász kényesnek találja a témát és erre vonatkozólag nem akart nyilatkozni a lap munka-társának. Egy kollégája azonban kijelentette az újságitrónak, hogy a per valóban nagyon érdekes.

— Szerintem — mondta az ismert jogász — a hollandusnak nagyon kevés esélye van arra, hogy megnyerje a pert, mert a korog-kereszt rengeteg jelvénye lett a Harmadik Birodalomnak és nem gyári védjegye. De ha mégis megnyerné perét a hollandus — foly-tatja tovább — és ha a holland bíróság el-tiltana a Harmadik Birodalom a horogke-reszt használatától? Nem hiszem, hogy Hit-lerék meghajolnának ez előtt, viszont nem látok módot arra, hogy kényesíteni leh-tne erre a Harmadik Birodalom.

A hollandus beérhetné egy szimbolikus egy-frankos ítélettel is — írja a Paris Midi — és ezzel igazolhatja magát üzletfelei előtt, hogy nem üz náci propagandát.

Reklámnak mindenesetre nem volt rossz ötlet a sajtgyárostól — fejezi be cikkét a Paris Midi.

Megindult a pénzügyminisztérium offenzívája az adófizetők ellen

Slavescu pénzügyminiszter garantálja a lej stabilitását

Bucuresti-Bukarest, január 12. (Az Uj Kelet tud.) Előző számainkban megírtuk, hogy Slavescu pénzügyminiszter erőteljes offenzívába kezdett az adófizetők ellen. A pénzügyminiszter szeretné fedezve látni egy részét legalább annak a nagy költségvetési deficitnek, amely az 1934-35. évi budgetre nehezedik, s amelyet a szakértők eddig két és félmilliárd lejre becsülnék. A pénzügyminiszter drákói szigorúságra utasította az alárendelt pénzügyi közegeket. A legelső intézkedések között szerepel az az elhatározás, hogy falragaszokon és újságokban nyilvánosságra akarják hozni azoknak a nagy adófizetőknek neveit, akik csak részben vagy egyáltalán nem tesznek eleget az állammal szembeni kötelezettségeiknek. Slavescu állítólag el-

van határozva arra, hogy a személyek megválasztásánál nem tesz semmilyen különbséget és pellengére állítja őket függetlenül attól, hogy melyik párthoz tartoznak. Más részről az adóvégrehajtási törvény módosítása után utasítja a pénzügyminisztérium a háztulajdonosokat, hogy a maguk adóvallomásával egyidejűleg részletes jelentést tegyenek a pénzügyigazgatóságoknál lakóik anyagi helyzetéről, valamint arról, hogy milyen mértékben tet-tek és tesznek eleget adófizetési kötele-zettségeiknek.

Mi lesz a patenta fixával?

Április elsején lejár a patenta fixa be-vezetésének első három éves terminusa. A pénzügyminisztérium egyelőre nem intéz-kedett afelől, hogy ezt a rendszert fenn-

tartja-e, vagy sem. A továbbiakig a pénzü-gyigazgatóságok utasítást kaptak, hogy az ebbe a kategóriába tartozó adófizetők-től ezidén ne kérjenek adóvallomást. A minisztérium most tanulmányozza a vonat-kozó törvény módosításának szükségessé-gét és lehetőségeit.

Egy másik intézkedésében a pénzügy-minisztérium utasítja a pénzügyi hatóságok-at, hogy az adófizető fizetési képtelensége, vagy eltűnése esetén, ha három éven ke-resztül hiába próbálták rajta az adót be-hajtani, úgy az illetőket törölni kell az adóregiszterekből. Hasonlóképpen törlik azokat az adófizetőket is, akiket nem haj-tottak idejében végre, amennyiben megál-lapítást nyer, hogy időközben fizetési képtelenek lettek, vagy eltűntek. Ebben az esetben a hátralékos adó megfizetésére fogják kötelezni azokat az adótiszviselőket, akik nem tettek meg mindent abban az irányban, hogy az állam idejében hoz-zájusson járandóságaihoz.

A lej stabilitása

Bucuresti-Bukarest, január 12. Mint ismeretes, Madgearu volt pénzügyminiszter legutóbbi nyilatkozatában különböző ki-jelentéseket tett a lej helyzetére vonatkozólag. Elvevek között megállapította, hogy a lej mai törvényes árfolyama nem felel meg a román valuta tényleges kurzu-sának és hogy a törvényes árfolyamot előbb-utóbb kénytelen lesz hozzáidomítani a kormány ahhoz a kurzushoz, amelyen ma a román valutát a külföldiekkel szem-ben értékelik. Ezzel kapcsolatosan Slavescu pénzügyminiszter a következő nyilat-kozatot adta az újságitróknak:

— Meglepő, hogy milyen könnyelműen tud nyilatkozni a felelősségteljes ember és politikus, akinek vezető szerepe volt az ál-lam pénzügyeinek irányításában a román valuta helyzetéről. Az ilyen kijelentések visszahatnak a gazdasági tevékenység min-den ágára és zavarokat idézhetnek elő a nemzetgazdaságban. Le akarom szögezni, hogy ameddig ezen a nehéz és felelősség-teljes helyen állok, garantálom a lej sta-bilitását a jelenlegi paritásom. Korlá-tlan bizalommal viseltetem pénzünk er-jével szemben. Tisztában vagyok a helyzete-vel, tudom azt is, hogy milyen súlyos va-a kijelentésnek, amelyet teszek. Tudom azt is viszont, hogy a lej stabilitásához kötv-ahoz kötv-én nevet

— Katsztrofális benzir ban. Madridból jelentik: egy nő és egy három é-öt. A tüzvész nehezer robbanás Mad egy benzinrobb-tes gyermekeket lokalizáltak.

KÉRJEN 59 LEIÉRT ADY SELVEN HARISNYAT

SPORT

A romániai zsidó sport a telavivi Makabián

II.

Miután az ökölvívó válogató versenyeket a legközelebbi időn belül ugyancsak le kell bonyolítani, ezek időpontját az Erdélyi zsidó Makabi elnöksége 1935 február 3-án állapította meg, amikoris délen lesz a mérlegelés, míg este 8 órai kezdettel az aradi zsidó iskola tornatermében a verseny. Nevezni január 27. déli 12 óráig dr. Salamon Ignác ügyvéd címén Arad, Bulevardul Maria 10 lehet. A nevezésben megjelölendő a sulycsoportba való tartozás is. Ennek megkönnyítése végett közöljük az ökölvívásban elismert nyolc sulycsoport egységét.

Papirsúly 50 kg. 302 gr. bezárólag.

Légsúly 53.294.

Pehelysúly 57.574.

Könnyűsúly 61.237.

Kisbőgő 66.678.

Közép 72.547.

Kisnehéz 79.378 és végül

Nehéz 86.604 gr. 378 gramon felüli suly-

nak.

Az asztaliteniszre vonatkozólag, minthogy az hivatalosan nem szerepel a Makabiada programját, a végrehajtóbizottság nem hozott döntést. Mindazonáltal elvben egy határozat, hogy mindent el fognak követni, hogy ebben a sportágban Románia zsidó versenyzői a lehetőség szerint résztvehesse a telavivi versenyen. Amennyiben ennek meglesz a lehetősége, úgy a legutóbbi bukaresti Román Kupa versenyen elért helyezések figyelembevételével fog a versenyzők kiválasztása megtörténni. (A kiküldendő versenyzők nevével egy előbbi számunkban már közöltük. Szó lenne tehát: Goldberger, Diamantstein és Paneth Haggibor, Glancz Hakoah, a női számban dr. Salamonné országos bajnoknő kiküldetéséről.)

Utazás és költségek

Az aktív versenyzők március 23-án indulnak Konstancából, Palesztinában nyolc napot maradnak, mely időből két napot vesznek igénybe a versenyek.

A turisták március 16-án indulnak Konstancából és az országban 14 napot tölthetnek.

A Makabiadára utazó versenyzők, vezetők és turisták a román vasutakon Konstanciaig és vissza ötvenszázalékos kedvezményt élveznek.

Ahhoz, hogy valaki mint aktív versenyző utazhasson, kvalifikálnia kell magát valamelyik, a Makabiada programján szereplő sportágban. Az aktív versenyzők be kell szerezzék utlevelüket és ezeket 500 lej vizumdíjjal, valamint egy fontnak megfelelő lejjel együtt (utóbbi összeg a Makabi Világszervezet részére fizetendő) küldjék be dr. Salamon Ignác ügyvéd címére Arad, Bulevardul Maria 10.

A végrehajtóbizottság számításai szerint egy versenyző kiküldésének teljes összege 7-8000 lejbe kerül. A Romániából résztvevő 110 versenyzőből harminc teljesen díjmentes lakást és ételt kap. A fennmaradó nyolcvan köteles a Tel-Avivban megállapítandó lakás és étkezési díjat lefizetni.

Vezetők a turisták részére Erdély 25 cserifikátot kaptak. Azok, akik cserifikáttal utaznak a Makabiadra, garancia letételezésére nincsenek kötelezve. Eppen ezért a végrehajtóbizottság úgy határozott, hogy azok, akik ilyen cserifikátra igényt tartanak, egyenként ötezer lejt tartoznak az Erdélyi Bank aradi fiókjához az Erdélyi Makabi szervezet részére lefizetni.

A végrehajtóbizottság határozataival kapcsolatban, az Erdélyi Makabi Szervezet elnöksége a következőket közli:

Minthogy igen kis számban állnak cserifikátok rendelkezésre, azon zsidó sportegyesületi vezetők, akik erre igényt tartanak közzélik ebbeli szándékukat a legsürgősebben dr. Salamon Ignác ügyvéddel Arad, Bulevardul Regina Maria 10. A cserifikátok az előjegyzés sorrendjében lesznek kiosztva. Azok, akik cserifikátot kapnak, előre elkészített utlevelüket 500 lej vizumdíjjal és két fontnak megfelelő lejjel (ez utóbbi összeg a Makabi Világszervezetnek jut) küldjék be a fenti címre.

Az erdélyi elnökség végül felhívja a Makabiada iránt érdeklődők figyelmét, hogy hivatalos értesítés szerint a palesztinai hatóságok rendkívüli intézkedéseket foganatosítottak, különös tekintettel a kirándulók illegális letelepedési szándékait illetően. Az ezzel kapcsolatos kellemetlenségek elkerülése végett ajánlatos a helyzet alapos ismerése, miért is dr. Salamon, a Makabi szervezet erdélyi elnöke válaszbélyeg ellenében minden a Makabiadával kapcsolatos kérdésben szívesen ad felvilágosítást. Levélbeni megkeresések: Dr. Salamon Ignác Arad, Bulevardul Maria 10 címre küldendők.

Romániát kizárták a nemzetközi uszövetségéből, mert nem fizette ki tagdíját.

Ugyanilyen sorsra jutott Ausztria, Ausztrália, Chile, Esztorozság, Keletindia, Kuba és Portugália is.

Bécs. A Winnipeg Monarc jéghekk csapata az osztrák válogatott ellen újabb mérkőzésen 5:0 arányban győzött.

London. Kalkuttában az indiai tenisz bajnokság döntőjébe két jugoszláv játékos került be: Pallada és Puncsucs. Előbbi nyerte a bajnokságot 9:7, 6:4, 4:6, 6:3 arányban. A két jugoszláv játékos nyerte a férfi párost is.

Varsó. Krakóban a Cracovia jéghekk csapata 3:0 arányban legyőzte a Wiener Eislaufverien csapatát.

KÖZGAZDASÁG

Január 16-án kongresszust tartanak Bukaresztben a vidéki tőzsdék

Közös memorandumban terjeszti a kormány elé a kongresszus a tőzsdék kívánságait

Bucuresti-Bukarest, január 12. Az ország tőzsdéi behatóan foglalkoznak a tőzsdetörvény küszöbön álló módosításának kérdésével és megvitatják mindazokat a kívánságokat, amelyeket a törvény módosításával kapcsolatban a közeljövőben elő fognak terjeszteni.

A bukaresti tőzsde már el is készítette előterjesztését, amelyben számos olyan pont szerepel, amely nem egyezik meg a vidéki tőzsdék érdekeivel. Eppen ezért a vidéki tőzsdék mozgalmat indítottak, hogy közösen terjesszék elő azokat a kívánságokat, amelyek elsősorban a vidéki tőzsdék érdekeit szolgálják.

Ebből a célból a vidéki tőzsdék január 16-ikára kongresszust hívtak össze Bukarestbe és ez alkalommal állapítják meg közösen a kormányhoz nyújtandó memorandum végleges szövegét. A kongresszusra beérkező javaslatok közül igen lényegesek az aradi tőzsde kívánságai, amelyeket két pontban foglalnak össze.

1. Ne csak a tőzsdéken kötött kereskedelmi ügyletekből származó konfliktusokat kelljen, illetve lehessen tőzsdébiróság elé terjeszteni, hanem bármilyen kereskedelmi ügyből származó konfliktust, ha a felek közösen megállapodtak abban, hogy az ügyet nem rendes törvényszék, hanem a tőzsdébiróság elé vitték.

Ennek a kívánságnak a megvalósítása rendkívül nagy előnyt jelentene a kereskedő társadalomnak, mert gyors bírósági elintézését biztosítaná.

2. A második kívánság az, hogy hosszabítsák meg azt a határidőt, amelyen belül a tőzsdetagok az általuk kötött ügyleteket a tőzsdén bejelenthetik.

Ezeket a kívánságokat a vidéki tőzsdék bukaresti kongresszusa valószínűleg magáévá teszi és közös memorandumban felterjeszti a kereskedelmi és iparügyi minisztérium elé.

Az új tőzsdetörvény megszövegezésére

valószínűleg a legközelebbi jövőben sor fog kerülni, A kereskedelmi minisztérium a pénzügyminisztériummal karöltve, valamint az ország összes tőzsdéi véleményezésének alapján készíti el az új törvényt.

Készül az új költségvetés

Bucuresti-Bukarest, január 12. A pénzügyminisztériumban az új költségvetésre vonatkozó munkálatok megkezdődtek. Slavescu pénzügyminiszter elnökletével szűkebbkörű bizottság működik a minisztériumban, amely megkezdte a kiadási és bevételi oldal egyensúlyozási műveleteit. Elsősorban bizonyos elvi határozatokat szögeztek le és a költségvetés nemenkülaurájában rendelkeztek el változásokat. Nem lesz szabad az egyes kiadási tételeknél az „ésatöbbi” rövidítést használni, mert ez indokolatlan kiadásokat tett lehetővé. Csak a legszükségesebb kiadásokat veszik fel a költségvetésbe, míg azokat, amelyekről bebizonyult, hogy a múlt évben nem a rendelkezési célját szolgálták, ki fogják küszöbölni.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, január 13.

Bukarest. 11.30: Egyházi beszéd. 12: Egyházi énekek. 12.30: Rádiózenekar. 13.30: Előadások hírei. 13.35: Fania Luca zenekara. 17: Gazdáknek. 17.15: Román zenei lemezek. 17.30: Mehedinti Földműves kultúra. 17.45: Hírek gazdáknak. 18: Román zenei lemezek. 19: Hírek. 19.25: Táncelemek. 20: Gane: Felolvasás. 20.20: Művészelemek. 20.45: Hetiszemle. 21: Lehár Paganini, operett. A színetben hírek.

Budapest. 10.15: Hírek. 13: Időjelzés. 13.30: Az Opera zenekara. Születés rádiókrónika. 15: Lemezek. 16.10: Előadás. 17: Zenedélután közvetítése dr. Hubay Jenő palotájából. 18.45: Kuruc sors, Rexa Dezső előadása. 19.20: Szarvas Klári hárfázik. 19.50: Az apostol, Tomay Cecile elbeszélése. 20.20: Fekete Resző éneke. 21: Színműelőadás a Studióból: A vén gazember. 23.10: Magyar és cigányzenekara. 24.15: Mándits-jazz, énekel Orbán Sándor. 1.05: Hírek.

Bécs. 11.20: Szimfónikusok, Takács Jenő zongoraművésszel. 12.30: Rádiózenekar. 17: Táncelemek. 19.05: Rose vonónégyes — Brahms vonónégyes. 20.05: Peteani: Dupla eljegyzve, háromfelvonásos vigjáték. 22.05: Rádiózenekar. 23.45—1: Totzner-jazz.

Berlin. 16: Stuttgart. 18: Birodalmi műsor. 20: Frankfurt. 22: Köln. 23: Lipce. 24: Stuttgart. Stuttgart. 16: Rádiózenekar. 24—2: Tánce és népzene. Frankfurt: 20: Rádiózene és énekek. Köln. 22: Birodalmi műsor. Lipce. 23: Szimfónikusok szórakoztatónézeje.

London. 17.30: Hyden magyar zenekara. 19.30: Szórakoztató zene. 22.30: Vonószzenekar.

Milano. 17.15: Citerajáték. Prága: 17.30: Lemezek. 19.55: Egy rooster kalandjai. 21: Filharmonikusok Beethoven estje. VI. szimfónia. 22.20: Lemezek. Róma. 17: Szimfónikus hangverseny az Angurteoból. 21.15: Négygyütési hangverseny.

Varsó. 16.20: Csapska énekel. 17: Táncezene. 20: Szimfónikus zenekar. 22.25: Táncezene.

Hétfő, január 14.

Bukarest. 13: Lemezek. 14: Hírek. 14.30: Könnyű lemezek. 18: Előadás Bachról. 18.15: Bach: H-moll fuvola és zenekari verseny. 18.40: Bach: Ária, éneklő Istratty basszus. 19: Hírek. 19.15: Bach: Zongoraverseny. 19.45: Felolvasás. 20.10: Filmlemezek. 20.45: Felolvasás. 21.05: Vladigerov Pansco zongoraversenye saját műveiből. 21.35: Stelacu G. énekel. 23: Hírek. 23.10: Vendégül zene.

Budapest. 7.45: Torna. Utána lemezek. 11: Hírek. 11.20: A lochnessi szörny. 13: Déli harangszó. 13.05: Tokaji András gondolkodik. 13.40: Hírek. 13.55: Állástalan zenészek szimfónikus zenekara. 15.40: Hírek. 17.10: A rádió diáklőrelője. 18: Bertha István szalonzenekara. 18.55: Előadás. 19.30: A nürnbergi mesterdalnokok, Wagner Richard operája. A második felvonás után hírek. Előadás után cigányzene. 1.05: Hírek.

Bécs. 11.55: Rádiózenekar. 16.20: Művészelemek. 17.35: Gitárdalok. 20: A filharmonikusok hangversenye. 21.50: Rádiózenekar.

Ön

4 1/2%-os 1934. évi országfejlesztési kölcsönkötvényének előnyös felhasználásával

gondoskodhatik családjáról,

anélkül, hogy kölcsönkötvényéről és az abból eredő jogokról lemondana.

Készpénzfizetés nélkül,

csupán a kölcsönkötvény kamathozadéka ellenében.

életbiztosítást köthet

rájuk. Kérjen ezen teljesen újszerű módszertől sürgősen díjmentes és kötelezettség nélküli tájékoztatót a

PHÖNIX

Életbiztosító Társaságtól.

Ciuj. Str. N. Jorga 16. — Telefon: 11-48.

Európa nyol

Genf, január 12. A
kai hivatal közlése
kültség az egy évvel
ra a következő állam

Nagy

Az őszi vetésel

Bucuresti-Bukarest, j
velésügyi minisztérium
gositásokat adta ki a f
sekre gyakorolt hatásá
Az eddig beérkezett
repe sokat szenvedett
tele elpusztult. A buza
A be nem takart szőlő
vidékeken teljesen meg
ezeknek az egész jövő
tulnak tekinthető. A
hajtott rügyei mindenü
a jövő évi termésé tel
niti a fagy következmé
nincsen vízzel átitatva.
matermő országaiban a
kat eltekintve kielégítő.
Angliában és Írország
az időjárás és igen gy
gyobb esők. Az őszi v
kielégítő eredmények é
talajokon a nedvesség
panaszok.
Oroszországban az id

Zsidó pa szé

Ez év nyarán ő

Genf, január 12. A
11-én megkezdődött ü
jén szerepel a mandá
évi tanácskozássairól
megvitatása is. 1934
12-ig, valamint októ
12-ig dolgozott a mand
ez alkalommal megvita
tárius hatalom jelenté
zsidó és arab részről e
petíciókat. A kérdés e
népszövetségi képviselő
alkalommal fognak
időközben elhalálozott
Rees helyett új tagot
ba. Valószínű, hogy els
kérdésekben szakértő
mindenekelőtt is szám
Rees is hollandus volt.
A Palesztina-bizottsá
nak naprendjén öt pet
közül négyet zsidó, eg
terjesztettek elő. A pet
alább ismertettünk, a
hozta a bizottság:

1. A revizionisták
Az angol kormány en
ve megjegyzi, hogy a
a mandátumból eredő
értelmezésből fakad,
mandatárius hatalom

100
mű

kell az iz
Kérjen aján
Önök az ig

SZÉ

TÁRG

Európa nyolc országában lényegesen emelkedett a munkanélküliek száma

Genf, január 12. A nemzetközi statisztikai hivatal közlése szerint a munkanélküliség az egy évvel ezelőttihez viszonyítva a következő államokban növekedett:

Belgium, Bulgária, Franciaország, Spanyolország, Írország, Hollandia, Lengyelország és Csehszlovákia.

Nagy károkat okozott a fagy a román termésnek

Az őszi vetések helyzete Európa gabonatermő államaiban

Bucaresti-Bukarest, január 12. A földművelésügyi minisztérium a következő felvilágosításokat adta ki a fagnak az őszi vetésekre gyakorolt hatásáról:

Az eddig beérkezett jelentések szerint a repce sokat szenvedett a fagytól. A vetések képe elpusztult. A buza jelenleg még ellenáll. A be nem takart szőlő különösen a lapályos vidékeken teljesen megfagyott, úgy hogy ezeknek az egész jövő évi termése elpusztultnak tekinthető. A gyümölcsfák összességében rugyei mindenütt lefagytak. Ezeknek a jövő évi termése teljesen elpusztult. Enyhe a fagy következményeit az, hogy a föld minosen vízzel átitatva. Európa többi gabonatermő országaiban a helyzet kisebb károkat eltekintve kielégítő.

Angliában és Írországban rendkívül enyhe az időjárás és igen gyakoriak a kisebb-nagyobb esők. Az őszi vetésekről mindenfelől kielégítő eredmények érkeznek. A kötébb talajokon a nedvesség hiányáról érkeztek be panaszok.

Oroszországban az időjárás — mint már

jelentettük — enyhébbre fordult a nagy fagyok után. Attól félnek, hogy az őszi vetéseket károk érik, a megfelelő hótakaró hiánya folytán.

Bulgáriában esett a hőmérséklet és könnyű havazások voltak majdnem minden vidéken. A télire fordult időjárás következtében a mezeli munkák megakadtak. Az őszi buza nagyon jó állapotban van.

Franciaországban az őszi vetések tulgyorsan fejlődnek. Az enyhe esős időjárás korai és egészségtelen fejlődést okoz az őszi vetésben és igen sok helyen a földek teljesen zöldék. A francia termésnek az évszaknak megfelelőbb időjárására lenne szükség.

Németországban még enyhe az időjárás, a vetések csak az ország egyes vidékén gyengék, Olaszországban pedig a vetések állása kielégítő, bár helyenként sok a gazos terület.

Spanyolországban végül tulerős esők voltak, amelyek erősen ártanak a termésnek. A vetést különben kedvező időjárás alatt fejezték be.

Zsidó panaszok és petíciók a népszövetségi tanács előtt

Ez év nyarán összehívják a 19-ik cionista világkongresszust

Genf, január 12. A Népszövetség január 11-én megkezdődött ülészakának napirendjén szerepel a mandátumbizottság elmúlt évi tanácskozásairól felvett jegyzőkönyvek megvitatása is. 1934 május 30-tól június 12-ig, valamint október 29-től november 12-ig dolgozott a mandátumbizottság, amely az alkalommal megvitatva részben a mandatárius hatalom jelentését, részben pedig a zsidó és arab részről előterjesztett különböző petíciókat. A kérdés előadója Csehszlovákia népszövetségi képviselője lesz. Ugyancsak az alkalommal fognak a mandátumbizottság időközben elhalálozott alelnöke, D. F. van Rees helyett új tagot kinevezni a bizottságba. Valószínű, hogy elsősorban egy gyarmati kérdésben szakértő holland politikus fog mindenekelőtt is számbajönni, miután van Rees is hollandus volt.

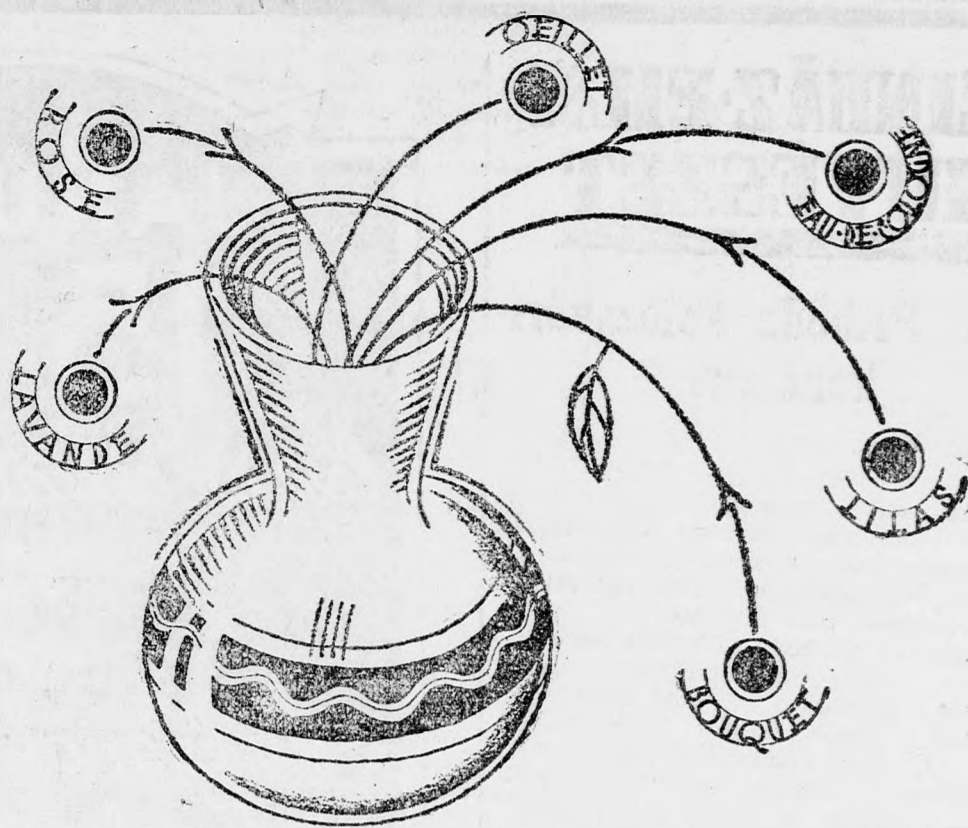
A Palesztina-bizottság legutóbbi ülészakának napirendjén öt petíció szerepelt, amelyek közül négyet zsidó, egyet pedig arab részről terjesztettek elő. A petíciók felett, amelyeket alább ismertetünk, a következő döntéseket hozta a bizottság:

1. A revizionisták ismert petíció-akciója. Az angol kormány ennek aktív előterjesztése megjelöli, hogy a revizionisták petíciója a mandátumból eredő kötelezettségek olyan értelmezéséből fakad, amely teljesen eltér a mandatárius hatalomnak a Népszövetség ál-

tal is maévé tett felfogásától. Ez a megállapítás mentesíti a mandatárius hatalmat attól, hogy részletesen foglalkozzék a petícióban foglalt javaslatokkal és kritikákkal. Orts belga előadó jelentésének meghallgatása után a bizottság kimondotta, hogy a revizionista petíció nem felel meg az elfogadhatóság feltételeinek, miután olyan követeléseket tartalmaz, amelyek nem egyeztetők össze a palesztinai mandátummal.

2. A palesztinai munkások tanácsának panaszja. Ez a petíció tiltakozik az 1934 január 12-éről kelt rendelet ellen, amely Tel-Avivot leszámítva, nem adja meg a nőknek a községy választójogot. A mandatárius hatalom megjelöli, hogy a kifogásolt rendelet csakugyan fennáll, azt azonban a palesztinai főkörmányzó megváltoztathatja, ha a palesztinai községy tanácsosok kétharmada ezt kéri meg. A kérdés előadója, Palacios spanyol professzor jelentésében a mandatárius hatalomnak erre a megjelölésre hivatkozott, mire a bizottság úgy döntött, hogy ez a kérdés nem teljesíthető.

3. A „brit kibbuc galujot in Palesztina” petíciója, amely szerint a bevándorlási hivatal 1931-ben kiadott rendeletei ellentétben állanak a palesztinai mandátum hatodik szakaszával. A kérdés előadója, a belga Orts, annak a reményének adott kifejezést, hogy a megszorított ellenőrzés folytán az illegális

- 6 válogatott illat: Rose, Lavande, Oeillet, Lilas, Bouquet, Eau de Cologne,
- ideális alak, könnyen kezelhető,
- a modern illatszerészet mesterműve.

bevándorlás úgy arab, mint zsidó részről lehetetlennek válik és ezzel megszűnnek az okok a kölcsönös panaszra.

A negyedik petíciót a bulgáriai zsidók központi tanácsa terjesztette elő, tiltakozva az ellen, hogy a mandatárius hatalom megjelölje a zsidók bevándorlását Palesztinába. Az angol kormány képviselője ehhez a petícióhoz megjegyezte, hogy a bevándorlást továbbra is az ország felvevő képességéhez fogják mérni és ezt a kijelentést a bizottság tudomásul vette.

Az ötödik petíciót Párizsban él: sziriai arabok terjesztették elő, akik tiltakoznak a palesztinai zsidó bevándorlás ellen és Palesztina függetlenségét követelik. A bizottság portugál tagja gróf Penha Garcia rámutatott arra, hogy ez a petícióban Párizsban élő araboktól származik, tehát nem valószínű, hogy Palesztinában élő arabok véleményét fejeznék ki. A bizottság ennek ellenére is felterjesztette a petíciót a népszövetségi tanács elé, felhívva a figyelmet arra a „lelkialapotra, amely ebben a petícióban megnyilvánul”, de anélkül, hogy az a lényegében foglalkozott volna.

Jeruzsálem, január 12. David Ben Gurion a Jewish Agency politikai osztályának veze-

tője, a sajtó képviselői előtt a cionista mozgalom problémáiról beszélve rámutatott arra, hogy a revizionistáknak a cionista szervezethez való feltétel nélküli csatlakozása képezi conditio sine qua non-ját annak, hogy a belső cionista béke az összes cionista frakciók egyenjóságára alapján helyreállítható. A cionista fegyelem megköveteli, hogy a kongresszusi határozatokat mindenki, tehát a revizionisták is tiszteletben tartsák, eltekintve minden külön akciótól. Közlebről ismét felveszi a tárgyalásokat a Mizrahi vezetőségével, majd annak befejezése után összehívják az Actions Comitét, hogy közös platformot találjanak az összes cionista erők hatékony közreműködése számára. E közreműködés célja mindenekelőtt is nagyobb számú cserifikátok kiharcolása, a zsidó kolonizáció favorizálása, a zsidó munka előmozdítása, a bevándorlóknak a mezőgazdasági munka felé való irányítása, újabb területek vásárlása, a Kneseth Jiszrael és a Histadrut Haovdim egységének megőrzése, a cionista világkongresszus szuverenitásának biztosítása és az arabokkal való megegyezés felé kell, hogy irányuljon. 1935 nyarán össze fog ülni a 19-ik cionista világkongresszus.

A bukaresti asszonyok palotaforradalma Cantacuzino hercegnő ellen

„Nemzetközi és feminista szellemmel” vádolják a hercegnőt az ortodox nőszövetség disszidens vezetői

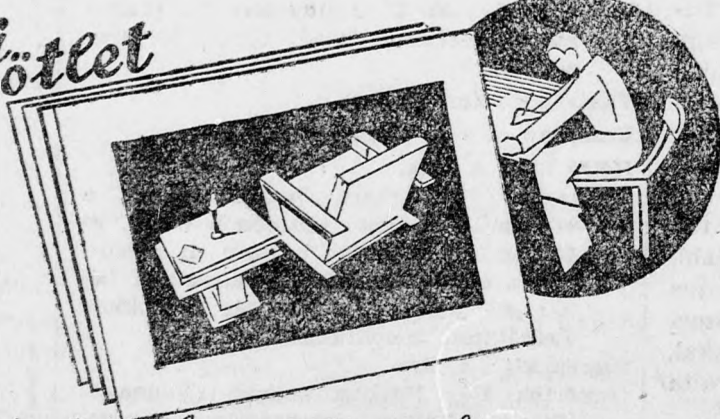
Bucaresti-Bukarest, január 12. (Az Uj Kelet tud.) A főváros felső tizezrehez tartozó asszonyok között igen érdekes háborúság tört ki, amely az „Ortodox Nők Szövetségének” elnöksége körüli viszályban jutott kifejezésre. Ennek a régi szervezetnek már évek óta áll az élén Alexandrina Cantacuzino hercegeasszony, a romániai nőmozgalmak ismert figurája. A hercegnő elnöki működését az utóbbi időben éles kritikával illette az asszonyok egyrésze. A harc, amely eddig a kulisszák mögött folyt, most a nyilvánosság elé került. Tegnapra összehívták a szövetség központi vezetőségét. A disszidens vezetőségi tagok külön ülést tartottak, amelyen Alexandrine Cantacuzino helyét megüresedettnek nyilvánították és háromtagú bizottságot küldtek ki az ügy irányítására, addig is amíg az új elnököt megválasztása felől intézkedés történik.

Ugyanakkor ülésezett természetesen a legális vezetőség is. Cantacuzino hercegnő nagyszabású expozéban ismertette több-

éves működését, majd bejelentette az elnökségről való lemondását. A jelenlevő asszonyok sorra felszólították a lemondás visszavonására, hasonló értelemben szólalt fel Partenie lelkes, kultuszminisztériumi államtitkár és a patriarchát képviselő esperes is, mire a hercegnő kijelentette, hogy a történet után helyen marad.

Nem érdektelen magyarázat, amellyel a disszidens asszonyok akciójukat indokolták. Hivatalos nyilatkozatuk szerint „az utóbbi években a szövetség alapító vezetőnői és az elnök között egyre nagyobb lett a felfogásbeli különbség, miután Cantacuzino hercegnő nyilvános szerepléseinek egyre kifejezettebben nemzetközi és feminista jelleget adott, ami nem kvadrál az ortodox nők szövetségének keresztény szellemével. „A továbbiakban azzal vádolják az elnököt, hogy az utóbbi időben a vezetőség meghallgatása nélkül intézkedett, önkényes direktívákat adott a szövetségnek és ezáltal nemcsak erkölcsileg, hanem anyagi károkat okozott a szövetségnek.

1000 művészeti tétel

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Onnek az igazi otthonát, amire mindig vágyott

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁN R. T.
TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

M NYAT

Közelebbi jövőben sor fog kedelmi minisztérium a mmmal karöltve, vab- zesz tozsdei véleményezé- ziti el az új törvényt.

Új költségvetés

est, január 12. A pénz- az új költségvetésre vo- k megkezdődtek. Slavescu hnökletével szűkebbkörű a minisztériumban, amely a és bevételi oldal egyen- t. Elsősorban bizonyos szögezték le és a költség- rájában rendelkeztek el vál- szaabad az egyes kiadá- satóbbi” rövidítést hasz- kolatlan kiadásokat tett gszükségesebb kiadásokat ségvetésbe, míg azokat, yult, hogy a múlt évben céliját szolgálták, ki fog-

MŰSOR

13. Egyházi beszéd. 12: Egy- Rádiózenekar. 13.30: Fania Luca zenek- 17.15: Román zene le- Földműves kultura- 18: Román zene le- 19.25: Táncelemezek. 20: Művészlemez. 21: Lehár Paganini, ope- Hírek. 13: Időjelzés. 13.30: Szünetben rádiókrónika. 14: Előadás. 17: Zenedi- Hubay Jenő palotájából. Rexa Dezső előadása. — 18: Jári hárfázik. 19.50: Az ele elbeszélése. 20.20: Fe- 21: Szimfoniadarás a Stu- 22: Magyar és 15: Mándits-jazz, énekel- Hírek. fónikusok, Takács Jenő 12.30: Rádiózenekar. 17: 20:55: Rose vonónégyes — 20:55: Peteani: Dupla elvonásos vigjáték. 22.05: 1-1: Totzaner-jazz. 18: Birodalmi műsor. 23: Lipce. 24: 16: Rádiózenekar. 24- Frankfurt: 20: Rádióze- 22: Birodalmi műsor. 23: szórakoztatózené- yden magyar zenekar. — zene. 22.30: Vonószene- terajáték. 20:55: Egy r- Filharmonikusok Beetho- fónia. 22.20: Lemezek fónikus hangverseny az Népgyűjtési hangver- pska énekel. 17: Tánce- zenekar. 22.25: Tán-

január 14. 14: Hírek. 14.30: Előadás Bachról. 18.15: és zenekari verseny. — éneklő Istratty basszus. Bach: Zongoraverseny. — 10.10: Filmmémezek. 20.45: Vladigerov Panco zom- műveiből. 21.35: Stefa- Hírek. 23.10: Vendégül- torna. Utána lemezek. — lochness szörny. — 13: 13.05: Tokaji András gor- rek. 13.55: Allástalan ze- zenekara. 15.40: Hírek- felőrája. 18: Bertha Ist- 18.55: Előadás. 19.30: A inokok, Wagner Richard k felvonás után hírek. 20:55: Hírek. 16.20: Művész- dalok. 20: A filharmon- 21.50: Rádiózenekar.

SHINHAZ-FILM MUVESZET

Vasa Prihoda kolozsvári koncertje

Tegnap este a kolozsvári Román Opera nézőtere zsúfolásig telt meg közönséggel, hogy meghallgassa nemcsak hazájának, de az egész földkerekségnek egyik legkiválóbb hegedűvirtuozát: Vasa Prihodát.

A kolozsvári közönség hallatlanul nagy érdeklődéssel várta, mert Vasa Prihoda olyan nagy művésze a vonónak, olyan, már külsejében is nemes tartású interpretátora mindannak, amit muzsikában nagyinak és hallhatatlannak alkottak, hogy természetesen kell tartanunk az iránta megnyilvánult tüntető szeretetet.

Vasa Prihoda nemcsak — mint általában írják róla — egy új Paganinije, tehát inkább virtuozitására beállított művésze hangszerének, hanem fényes intelligenciájú, mélységekben járó, emellett meleg, szlávus lírától átítatott zenei interpretátor. Egyénisége egyszerre tud kemény és férfias, lágy és asszonyos lenni: az előadott művek belső alkata és természete szerint.

Vasa Prihoda koncertjét a kolozsvári Román Opera zenekara vezette be Weber Oberon-nyitányával, amelyet Bobescu karmester vezénylete mellett kiegyensúlyozottan és fegyelmezetten adott elő.

Első számként Vitali Charonne-ját adta elő Vasa Prihoda A. Graef zongorakísérete mellett, a vonókezelés tökélyével, a pompás ökonómiával felépített zenemű formai szépségeinek nagyszerű érzékeltetésével. Ezután Bach egyik hegedűszonátáját játszotta el egyéni felfogásban és Bach németes szellemét kissé szlávus felfogásban érzékeltetve.

Szünet után Paganini egyik legértékesebb és legtekélyesebb zenekari művét játszotta Vasa Prihoda, az Opera zenekarának közreműködésével, olyan fascináló művészettel, olyan elragadó temperamentummal és átérzéssel, a staccatók olyan páratlan tökélyével, amilyenhez fogható még nagy művészeknél sem igen tapasztalhattunk. Prihoda olyan tökélytel fejezte be a Paganini-mű végére hagyott kadenecákat, hogy a közönség rajongó és tomboló lelkesedéssel ünnepelte a nagy művészt. A kísérő adó operai zenekar is kivette részét a jól megérdemelt ünneplésből és a nagy sikerből. A közönség Bobescu karmagyt is melegen ünnepelte.

Ezután már csak apróbb művek interpretációját követték: Smetana egyik ragyogó kis szvitje, Bazzini egyik alkotása, Volkman Prihoda által ártir megragadó valcere, Kreisler egyik legpompásabb miniatürje, amelyeket mind csodálatos művészettel játszott el Vasa Prihoda.

A közönség tomboló ünneplésének kényszerre alatt a kiváló művész ráadásul Dvorák közismert „Hmoreszkjét” és más két kis remekművet adott elő.

Vasa Prihoda tegnap esti koncertje fejlethetetlen emléke marad a kolozsvári zeneértő publikumnak és csak dicsérni tudjuk a kolozsvári Opera igazgatóságát, amely anyagi áldozatot nem kímélve, Prihodát még egy koncert megtartására köthette le, ami a jövő hét szombatján mérsékelt helyárák mellett lesz megtartva, ugyancsak a kolozsvári Román Operában. (s. l.)

A lánc

Hatvany Lili színművének bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban

Pénteken este mutatta be a Magyar Színház drámai együttese Hatvany Lili-nek, a pesti Magyar Színházban jelentős sikert elért bűnügyi szerelmi drámáját, a „Láncot”, amely érdekességén felül tetőtől-talpig jól megformált jellemeket ad, sok bölcs megfigyelést árul el és nemcsak Budapestnek, hanem ennek a mi bűnös és tehetetlen korunknak sokban találó keresztmetszete.

A nagypolgár, az arisztokrata, az orosz emigráns, a szélhámos lady és a tolvaj pincér típusait szemlélteti ez a darab, lélektanilag nem mindig helytálló cselekmény keretei között. Az orosz komornyik nagyon olcsón értékes láncot szerez fukar és hóbortos gazdájának, aki a láncsal meg-

JANUÁR 15-én

lesz az osztálysorsjáték

3.

osztályának a húzása a Fundatia Carol I. termében

A játékosok levelei a bizonyítékai annak a fájdalomnak, amelyet az szenved el, aki látja, hogy sorsjegyet, amellyel az előző osztályokban játszott, a milliós nyereleményrel, de más számára húzták ki.

Egész sorsjegy vételára 2400 lei
Negyed sorsjegy vételára 600 lei
Egész sorsjegy megújítási ára 800 lei
Negyed sorsjegy megújítási ára 200 lei

Ezen a napon az Osztálysorsjáték 7600 nyereleményt oszt szét 31.426.400 leiösszértékben. Közöttük öt darab, egyenként egy milliós nyerelemény. Hogy a húzásokon résztvegyen, amint tudja, meg kell újítania sorsjegyet idejében. Január 14. az utolsó nap, amelyen a sorsjegyet meg lehet újítani, vagy új sorsjegyet venni, a 3. osztály húzásához.

Január 15-én tehát az Állami Sorsjáték 3. osztályának a húzása lesz a Fundatia Carol I. termében, az új terv szerint. Mindenki, aki egész sorsjegyet vesz, öt számmal és aki negyed sorsjegyet vesz két számmal vesz részt a húzásban. Kétszáz leivel a Sorsjáték lehetővé teszi, hogy egy milliót nyerhessen.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj Economia Institutul Comercial de Credit Banca Dacia Union
Braşov „Fortuna” Alex. Enkelhardt Banca Comercială Națională	Oradea Ernest Révész Banca Centrală
Cernăuți Banca Oehlgiesser & Horowitz Alfred Noe	Tr. Mureș, Timișoara Banca de Scout Banca Timișoarei
Cluj Banca Hiescu	

ajándékozta feleségét. Hanusel sörgyáros csupán a származásnak kijáró respektus és a hűsége miatt viseltek tisztelettel asszonyához. Olyan ember, aki ennél fajsúlyosabb érzelmeket nem ismer. A láncot a finomlelkű asszony — Lona — szereti, talán kapocsnak érzi a maga és Péter mély és bus szláv rokonek között. A láncot egy fiatal gróffal történt első randevuján otfelejtji. De a lánc a fiatal gróf egy kelemetlen viszonyának, a minden hájjal megkent Mrs. Parkernek birtokába jut.

Várjuk, hogy tragédia csirázzon ki ebből a magból, de nem. Most már nem a lopás, hanem a rablás izgalma kell éreznünk. A gyáros szereti a szőke miszt, természetesen a maga módján, a maga kicsike lelkületével. Amikor randevun van vele, a pincér — aki egyébként egy estélyen felszolgált nála — bekopog, valami ürügy alatt bejön, elrabolja a láncot, ennek fölébe a zsugori ember gyűrűjét is. Ujabb izgalom, amikor a láncot az orosz Péter visszakeríti. Ezzel azután a kriminalitás sorozata megszűnik és a szerző finom szellemessége és korfetése bontakozik fel. A darab nagy feszültsége, pompás dialógusai, a gondos rendezése és az ambiciózus játék mindjárt az elején kontaktust szerzett a közönséggel. Nyiltszíni tapsokkal, felvonás utáni sürű hívásokkal honorálta a közönség a színészek ambícióját.

A főszerepet Gordon Julia játszotta. Organuma, decens, nemes játéka ezúttal is erősen hatott. Szenvedő asszonyt ábrázolt, aki lelki bajai közepette is megmaradt nobilisek. Balázs Samu a hajlott, zsémbes, szerelemre mohó és kiszámíthatatlan gyárcs szerepében élvezetes volt. Jelenéseit a garni hotelszobában nem lehet könnyen felejtetni. Harmat Jolán illuziót keltően játszotta a mindenre elszánt, érzéketlen

bestiát. Bereng Béla, aki Pétert játszotta, ezúttal ismét bebizonyította, mennyire kiváló művésze a színpadnak. Borongó lélek, teli természetlen erővel, emberies és mégis állati ösztönök hordozója. Kovács György elegáns világít, de azért a lelke mélyén igaz embert ábrázolt. A fiatal színészek mint mindig, ezúttal is stilust jelentett. Hegyi Lili Lászlóffy grófnéjából humor és kedves közvetlenség áradt. A pincért Ihsász Aladár adta kitűnően. Vass Piri az orosz szobaleány szerepét játszotta kedvesen és frissen. Jó volt Dancsó öreg szolgája. — A darab sima, szép összjátéka a pesti Vígsház legjobb produkcióra emlékeztetett. (sz. i.)

A MAGYAR SHINHAZ MUSORA:

Vasárnap délután 3: Cigányszerzem. (Lehár nagyoperettjének első olcsó helyáras előadása.)
Vasárnap 6-kor: A lánc.
Vasárnap este 9: Három a kislány.
Hétfő 8½: A lánc.
Kedd este 8½: Sara Osmath Haléwy, a világhírű jemeni előadóművésznő és táncosnő bucsuestje, teljesen új műsorral, arab, fellah, hindu, palesztinai héber és jiddis dalokkal és táncokkal. Leszállított helyárákkal.
Szerda 8½: A lánc.
Csütörtök 8½: Nápolyi kaland. (Vadnay-Békffy-Lajtay szenzációs operett-újdonsga, Solymosán Magda, Gábor. Mara, Jenei János, Ihsász Aladár, Tompa Béla, Tompa Sándor, Ditrői Béla fellépésével. Premierbérlet 5. szám.)
Péntek 8½: Nápolyi kaland.
Szombat d. u. 3: Cigányszerzem. (Ifjusági előadás, kizárólag az iskolák részére.)
Szombat d. u. 6: Az abbé. (Olcsó helyárákkal.)
Szombat este 9: Nápolyi kaland.
Vasárnap d. u. 3: A döntő éjszaka. (Enekes vigjátékújdonsga, olcsó helyárákkal.)

Vasárnap d. u. 6: Nápolyi kaland.
Vasárnap este 9: Romeo és Julia. (Kosztolányi Dezső új fordításának első előadása a fordító jelenlétében. Független előadás Kosztolányi Dezső beszél. Előadás megkezdésekor az ajtókat bezárják. Premierbérlet 6.)
Hétfő 8½: Nápolyi kaland.
Kedd 8½: Romeo és Julia. (Az ünnepi előadás megismétlése.)

A ROMÁN OPERA MUSORA:

Vasárnap, január 13: 11 órákor matiné: G. Dima szimfonikus hangversenye. Heve Pirocska közreműködésével.)
Vasárnap, január 13: Este: Svanda a duó.
Hétfő, január 14: A zsidónő.
Szerda, január 16: A szeviliai borbély. (Lidia Lipovska közreműködésével.)
Péntek, január 18: Traviata. (Lidia Lipovska közreműködésével.)
Vasárnap, január 20: Fát frumos. (Matiné.)
Hétfő, január 21: Carmen. Munkáselegetés.

MUNKAS-MOZGO MUSORA:

Str. Vail 7. Telefon 1.
Szombaton 5½ és 9 órákor, vasárnap 3, 6 és 9 órákor dupla műsor: I. Zsuzsi rendezésű. Vigjáték. Főszerepekben: Székely Szakáll, Franz Lederer. II. A rémület háza. Cowboy dráma. Főszerepekben: Georg O'Brien.
Hétfőn, kedden 5½ és 9 órákor: I. Zsuzsi rendezésű. II. A rémület háza.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellig levelet csak úgy továbbítunk, ha portobély mellékelve van.

HAZASSAG.

HAZASSAGOKAT legnagyobb titoktartással és a legbiztosabb eredménnyel közvetlenül szülői körök összeköttetésével rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Reg. Ferdinand 11. Telefon 142.

Központon szépen butorozott szoba teljes ellátással kiadó. (Óvár) Abatele Zavoral 2.

Füdische chemische Firma in Deutschland verkauft Schutzrechte von vier gewinnbringenden Zahnheilmitteln für Rumänien für 10.000 Reichsmark. Sperrmark wird in Zahlung genommen. Auch kann bei Stellung Lizenzgebühr als Beihilge der Herstellungsfirma stehen bleiben, wenn weitere 10.000 Reichsmark Betriebskapital vorhanden. Interessenten (Chemiker oder Apotheker bevorzugt) schreiben. Fuchs S. mar, Tepes Voda 45.

Eladnék Cur Salom parcellát. Ajánlat árnyjelöléssel a kiadóba kérek.

Gyenge férfiaknak válaszbélyeg ellenében díjmentesen küldöm szabadalmazott szencs cíós találmányom ismertetőjét. Cím: Moss Cluj. (12). P. Unirii 23.

A fél folyamán is állandóan nyitva mar egyre azaprodó vendégeinek kívánságára FAMILIA kóser vegetárius étterem Kolozvár, Unió-u. 10. (hétfő az udvarban), ahol Schwartz Ignácné szakavatott vezetése alatt közismerten a legizletesebb ételek készíten. Diétásoknak speciális ételek.

Fűszerszakmában jártas tanuló, eset fiatal segédet felveszek. Bergfeld Cluj, S. Anton Pan 17.

Két szoba konyha, elő- és fürdőszoba adó. Str. Regele Carol II. (Dorobantilor)

Modern csőbutor és csillár detail-kiszolgálásnál is Gyári áron!

GRÜNWALD

IRÓK ÉS I

A zsidó tudás

(Philo-lex) Irta: Dr. Lóv

A zsidó tudás elsősorban nyegéről és történetéről egyben arra is rámutat, ság az emberiség történet volt nagyobb szükség a megállapítására, mint minden lehető és lehetetlen a zsidóság és csodálatosan kaptunk egy ilyen zsidóság legválságosabb országból. Nem csodálatos a német munkát nemcsak bojkottálni a zsidóság, sőt sárolya és terjeszti? M után támadt általános köz zsidó irodalmat sem kim kiemelkedik egy aránylag annál nagyobb értékű könyv ban hagyta el a sajtót: P buch des jüdischen Wissens Verlag 1935, mely hivatal nemzsidót egyaránt rövid bízható módon tájékoztat zsidó lexikon nem új dolog mindcsak a közelmultban, keztek héber, angol, német nyelven is van egy nagy De mig az utóbbit kivéve telmas sokkötetes, tudományok egy kis vagyona kixikon terjedelme nem a közepes regény vagy szöve több. Megszerezheti mind 1-2 könyvet szokott minden a lehető legrövide és szabatosan van megír eredeti, hogy csoportvezető gezi pl. a Nobel-díjas z nek arcképet is közli), sabb válasz a zsidófej vadjára. Közismert dolog középkortól napjainkig s vost adott az emberiség egyes pápáknak is zsidó a keresztény egyház hív zsidó orvosok igénybevéte sok kiváló uttörő, felfed orvostanár volt és van, közéletet jól ismerő emb ha a Philo lexikonban sz állítva találja az orvostu reinek tündöklő névsorát és e lexikon megóv attól, zsidónak tartunk olyan e A zsidóságot érdeklő, va ban kiváló nemzsidó férf van tüntetve az illtő nem

Tévedés volna azonban könyv főleg a régi zsidó líával, talmuddal, középk foglalkozik. Mindezt meg épp úgy egybe van állít és vesz részt a zsidóság vészetben, a szinkretizet biblíamagyarázók és talm vannak a világhírű zsidó szók és a színészek. Ez mérséklettel int a tulzást valóság, de viszont az szó alatt „megbizhatatlan statisztikák adatait a z mivel — legalább eddig jiddis írás-olvasást (nem ért) egyszerűen nem Meglepo, amit a zsidó fő líával, miniatűrmasolokról, újabbat említsük, a zsidó megtudunk. Rövid, de am keket kapunk a zsidókró ban, vagy a bibliai eredet szólásmódokról. Azt pl. m „Káin” egy, metuzsálemi ké tétség, husosfazék” bibliai már kevesebben tudják, a származik, tehát zsidó ag vetkező szavakat és kife tetőtől-talpig, siralomvölgy eddig és ne tovább stb.” bakat — azt is csak a n — aránylag hosszú cikk tétony és emberbaráti al

Valóságos tudás és egy a kis könyv, melynek eg rényből sem szabad hián csak védelmül, de vigasz szolgá. Csak egy kicsiny nagyon is német, azaz tu németországi zsidókat, a többiek rovására megy. bizonyára készséggel ha arra a legnagyobb biztos hivatal minden példányho mellékel azzal a felirattal

IRÓK ÉS IRÁSOK

A zsidó tudás kézikönyve (Philo-lexikon)

Írta: Dr. Lóvy Ferenc

A zsidó tudás elsősorban a zsidóságról, lényegéről és történetéről akar tájékoztatni, de egyben arra is rámutat, mit végtett a zsidóság az emberiség történetében. Talán sosem volt nagyobb szükség e tények tárgyilagos megállapítására, mint napjainkban, amikor minden lehető és lehetetlen módon támadják a zsidóságot és csodálatos módon éppen onnan kaptunk egy ilyen könyvet, hol ma a zsidóság legválságosabb napjait éli: Németországban. Nem csodálatosabb-e, hogy ezt a német munkát nemcsak, hogy nem fogja tojokottálni a zsidóság, sőt töle telhetőleg vásárolja és terjeszti? Mert a világháború után támadt általános könyvözönben, mely a zsidó irodalmat sem kímélte meg, magasan kiemelkedik egy aránylag kis terjedelmű, de annál nagyobb értékű könyv, mely a napokban hagyta el a sajtót: Philo Lexikon, Handbuch des jüdischen Wissens, Berlin Philo Verlag 1935, mely hivatalva van zsidó és nemzsidó egyaránt röviden és teljesen megbízható módon tájékoztatni a zsidóságról. A zsidó lexikon nem új dolog, bár a meglévőik mindcsak a közelmúltban, napjainkban keletkeztek héber, angol, német, sőt magyar nyelven is van egy nagyon gyenge kísérlet. De míg az utóbbi kivéve, mind nagy és hatalmas sokkötetes, tudományos művek, amelyek egy kis vagyonba kerülnek, a Philo Lexikon terjedelme nem nagyobb, mint egy közepes regény vagy szótár és az ára sem több. Megszerezheti mindenki, aki évente 1-2 könyvet szokott venni. Természetesen minden a lehető legrövidebben, de világosan és szabatosan van megírva. Okos, új és eredeti, hogy csoportvezérszavak alatt összegzi pl. a Nobel-díjas zsidókat, (legtöbbjének arcképét is közli), ami a legcsattanósabb válasz a zsidófaj alsóbbrendűségének vádjára. Közismert dolog, hogy a zsidóság a középkortól napjainkig számtalan kiváló orvost adott az emberiségnek, úgyhogy még egyes papáknak is zsidó orvosok voltak, mikor a keresztény egyház hivatalosan tiltotta a zsidó orvosok igénybevételét: de hogy annyi sok kiváló utórról, felfedező zsidó orvos és orvosnőkről volt és van, azon még a zsidó közélettel jól ismerő ember is elcsodálkozik, ha a Philo lexikonban szakmák szerint összeállítva találja az orvostudomány zsidó vezéreinek tündöklő névsorát. Viszont e névsor és e lexikon megóv attól, hogy tévedésből is zsidónak tartsunk olyan embert, aki nem az. A zsidóságot érdeklő, vagy zsidó tudományban kiváló nemzsidó férfiaknál mindig ki van tüntetve az illő nemzsidó volta.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy e könyv főleg a régi zsidó irodalommal, a bibliával, talmuddal, középkori valláskodexekkel foglalkozik. Mindezt megtaláljuk ugyan, de épp úgy egybe van állítva, mennyiben vett és vesz részt a zsidóság a sportban, a művészetben, a színházban. A jámbor zsidó bibliamagyarázó és talmudisták mellett ott vannak a világhírű zsidó festők és szobrászok és a színészek. Ez utóbbiaknál bölcs mérsékléssel írt a tulzástól, mert épen elég a valóság, de viszont az „analfabéták” című alatti „megbizhatatlannak” jelölt az állami statisztikák adatait a zsidóságot illetően: mivel — legalább eddigé — a héber vagy jiddis írás-olvasást (nem tudni mi jogon, miért?) egyszerűen nem vették tudomásul. Meglepő, amit a zsidó föltalálók, repülőkről, miniatúrmaszolokról, vagy hogy a legújabbat említünk, a zsidók filmmunkájáról megtudunk. Rövid, de annál értékesebb cikkeket kapunk a zsidókról a világírodalomban, vagy a bibliai eredetű kifejezésekről és szólásmodokról. Azt pl. mindenki tudja, hogy „Kámégy, metuszálemi kor, egyiptomi sötétség, husosfazék” bibliai eredetűek, de azt már kevesebben tudják, hogy ugyanonnan származik, tehát zsidó agy termelte ki a következő szavakat és kifejezéseket: „bűnbak, tetőtőlalpig, siralomvölgye, zöld ágra jutni, eddig és ne tovább stb.” Csak a legkiválóbbakat — azt is csak a németeket említve is — aránylag hosszú cikk kerül ki a zsidó jótékony és emberbaráti alapítványokról.

Valóságos tudás és egyben fegyvertár ez a kis könyv, melynek egy zsidó könyvszerkesztőből sem szabad hiányoznia, mert nemcsak védelmi, de vigasztaló és buzdító is szolgál. Csak egy kicsiny kifogásunk volna: nagyon is német, azaz túlságosan kiemeli a németországi zsidókat, ami természetesen a többiek rovására megy. Hogy ezt és más bizonyára készséggel hajlandó korrigálni, arra a legnagyobb biztosságot, hogy a kiadóhivatal minden példányhoz egy levelezőlapot mellékel azzal a felirattal: „A Philo Lexi-

kon újabb kiadásánál a következőkre hívom fel a figyelmét.” Mi már most és innen felhívjuk a Lexikon szerkesztőit, hogy Romániáról és a romániai zsidóságról még aránylag is sokkal többet kellett és lehetett volna írni.

A nyomás, a szöveg korrektsége mintaszérv, a szöveg közé elhelyezett képek tiszták,

világosak, a színnyomatok gyönyörűek. Az első lapot a két év előtt felfedezett Dura-Europos szíriai ókori zsidó templom egyik freskója díszíti, utolsó lapján pedig a modern zsidó tudomány megalapítójának és nagymesterének, Zunz Lipótnak arcképe látható. A Philo-Lexikon nem ismertetni, hanem ismerni kell!

Az orosz-román vasúti kapcsolatok felvételének megvitatására román vasúti tisztviselőkből álló bizottság utazott Moszkvába

Tighinában már tanulmányozzák a Dnyeszter-híd ujjáépítésének lehetőségét

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Új Kelet.) Szovjetország és Románia közötti vasúti közlekedés megteremtése a megvalósítás stádiumába lépett. Elhatározott dolog, hogy a vasútvonalat Tighina mellett építik ki. Minthogy az itteni Dnyeszter híd felig le van rombolva, a két állam közötti tisztázásra vár a kérdés, hogy milyen feltételek mellett volna a híd helyreállítható és kihasználható. Ostrovski bukaresti szovjet-kövét és Franasovici közlekedési miniszter tárgyalásainak eredményeképpen elhatározták, hogy Moszkvában megbeszélést hívnak össze, amelynek tárgyát az orosz-román vasúti és hajózási közlekedés kérdése képezze. Hétfőn, január 14-én indul Moszkvába a konferenciára kiküldött román bizottság, amelynek elnöke Bruckner mérnök, a köz-

tály vezérigazgatója, Paunescu, Alex. Bucur, Valer Mereuta, Cracliu és Carmazin közlekedési miniszteri, illetve CFR fő-tisztviselő.

Tighinában tegnapra várták a szovjet-mérnökökből álló bizottságot, amely a román küldöttséggel együtt a helyszínen fogja tanulmányozni a híd ujjáépítésének módjait. Román részről Georgescu mérnök közlekedési minisztérium kiküldött, valamint Debela vasúti főfelügyelő, végül a hadsereg részéről Dumitrescu őrnagy és Harconi-ta kapitány kaptak megbízást a tárgyalásokon való részvételre. Időközben értesítés érkezett, hogy a moszkva-tiraspoli gyors kőse féltán, az orosz kiküldöttek Danz Leb-lin mérnökkel csak holnap érkezhettek meg.

Apósa agyonlőtt egy ismeri csehországi fürdőorvos, majd önmagával végzett

Nesztrendítő családi dráma Podiebrad fürdőn. Egy prágai postaigazgató agyonlőtte vejét, dr. Weiner József híres podiebrádi fürdőorvost

Prága, január 12. Megdöbbentő családi dráma játszódott le a világhírű Podiebrad fürdőn. A tragédia két áldozata a legelőkelőbb körökhöz tartozik, a gyilkos Wolf Ferdinánd prágai postafőtanácsos, az áldozat pedig Weiner József dr. híres podiebrádi fürdőorvos, egy nagy szanatórium tulajdonosa.

A tragédia háttere még nincs teljesen felderítve. Weiner József dr. pár nappal ezelőtt Budweisbe utazott, honnét délután tért vissza. Mikor kiszállt autójából, a villa előtt apósa, Wolf prágai postafőtanácsos fogadta, aki láthatólag nagyon megörült vejenek, megölelte, magához szorította, majd az após és veje karöltve haladtak fel a villába.

A sofőr leszedte a csomagokat az autóról és éppen be akart lépni a villa ajtaján, mikor beülről egymásután három revolverlővést hallott. Rémülten rohant be és az előszobában a földön fekve, holtan találta gazdáját, pár lépésnyire Weinertől pedig az após holtteste feküdt.

A vízvezeték csapja nyitva volt és folyt a víz, az orvos keze szapponos volt, amiből arra következtettek, hogy Weiner éppen mosta a kezét, amikor apósa hátulról lelőtte. A postafőtanácsos két lövést adott le vejére, az egyik golyó a halántékán hatolt be, a másik pedig a hátrgerincét roncsolta szét, úgy hogy a halál azonnal bekövetkezett. Wolf mikor látta, hogy veje végigzuhan a padlón, halántékához emelte a fegyvert és egyetlen golyóval végeztet önmagával is.

A gyilkosság és öngyilkosság nemcsak a fürdőn, hanem Prágában is nagy szenzációt keltett, mivel a titokzatos háttérű dráma két szereplője a legelőkelőbb prágai társaságok tagja volt.

Mikor a rendőrök Wolf zsebeit átkutatták,

két levelet találtak nála, melyek közül az egyiket leányához, Weiner József feleségéhez, a másikat pedig a rendőrségnek címezte. Leányához intézett levelében azt írja, hogy ne haragudjon, nyugodjék bele Isten rendelkezésébe, ennek így kellett történni. A rendőrséghez intézett bucsulevéleiben a postafőtanácsos azt kéri, hogy a gyilkosságot és öngyilkosságot tussolja el a rendőrség és még hivatalos jelentést se adjanak ki az esetről. Így tehát a két bucsulevél nem derít fényt a drámára.

Némi támpontot ad az ügyben folytatott nyomozásnak az orvos feleségének vallomása, aki szerint apja paranóias volt és egész vagyonát elvesztette a tőzsdén. Nemrégiben veje 100 ezer koronával segítette ki, hogy tőzsdéi veszteségéből származó tartozásait rendezni tudja. Wolf azonban újra tőzsdézni kezdett és ismét nagy veszteségei voltak. Ujra 10 ezer koronát kért vejétől, aki hajlandó is lett volna apósát kisegíteni, azonban éppen leánya volt az, aki kijelentette, hogy nem hajlandó azért dolgozni, hogy apja minden vagyonukat elveszítse. Wolf tegnap érkezett meg leányához és mikor hallotta, hogy veje nincs otthon, leányával kezdett tárgyalni a 100 ezer koronás kölcsönről, leánya azonban kerekén kijelentette, hogy gyermeke ellen elkövetett bűn volna, ha újra pénzt adna.

— Ha már minket nem tekint, gondoljon apa az unokájára — mondta neki leánya, mire az öreg azzal válaszolt, hogy jól van akor majd megvárja az orvost és vele intézi el az ügyet.

Az após már délelőtt óta a kapuban várta vejét és mikor megérkezett, két revolverlővéssel el is intézte a dolgot.

Forradalmi átalakulás előtt a szórakozás és a rádióipar

Anglia 1935 nyarán be akarja vezetni a televíziót!

London, január 12. A televízió már az ajtó előtt áll s szinte csak órák kérdése, hogy betörjön s elfoglalja a szórakozásnak szinte egész birodalmát! — ezt a mondatot a BBC az angol rádió egyik vezető-rendezője mondta, akinek felelőssége és ellenőrzése alá tartozik e birodalom sok-sok millió rádióhallgatójának szórakoztatása. A televízió „ugrásra kész” s ha ez az ugrás olyan körül-mények között s abban a formában történik meg, ahogyan itt tervezik, akkor ez egymaga egyenesen forradalmi átalakulást fog előidézni színház, rádió s filmzés terén!

Felelős és komoly vezető, aki a következőket mondotta el az angol televízió meglepésszerű, legújabb eseményeiről:

Bizonyos, hogy a BBC forradalma előtt állunk. A forradalmat a televízió fogja előidézni, amely elkészült és egyelőre csak arra vár, hogy az angol rádió vezetésége döntsön afelől, melyik rendszert fogadja el.

Ma már egész bizonyos, hogy 1935. év közepén megindul az angol televízió legteljesebb üzeme s a gyártási, ipari s kereskedelmi üzem valami olyan új kivirágzáshoz és főképpen — változáshoz fog eljutni, amire

Megnyitá

MERANO SZÁLLODA

BUDAPEST, IV., BECSI UCCA 2.
Négyemeletes, újjáépített palota a Belváros legszebb helyén. Központ kités. Hűdeg-meleg folyóvíz. Fűtés-szobás és telefonos szobák. Laft. Uvári szobák P 4, uccai szobák P 6-tel. Énterem házi kezelésben. Déltás kenyha.

EALOGH JÓZSEF
a Berlini téren volt
Merán szálloda tulajdonosa.

ma még a legközelebről érdekeltek sem gondolhatnak.

Tudni kell azt, amit kevesen tudnak, hogy az 1934 májusában év héttagu szakértő bizottságot küldött ki a BBC a kérdés tanulmányozására és ez a bizottság nemcsak Angliában, de más országokban is tanulmányozta távoibálítás problémáját. Bejárta az a bizottság egész Amerikát és Németországot és most, visszatérve „felfedező utjáról”, jelentésén dolgozik. Ez a jelentés el fogja dönteni az egész angol televízió — a birodalom egyik legnagyobb kérdésének — jövőjét. Tízerek, sőt százezrek: az egész angol rádióipar s kapcsolt részei csak arra az egy szóra várnak, hogy a BBC vezetősége és az angol postaigazgatóság azt mondja a szakértőbizottság jelentése után: „Go”, „Indulhatunk” s abban a percben megindul a legnagyobb szórakoztatási üzemváltás a rádiózás minden terén!

A bizottság rengeteg olyan televíziós rendszert vizsgált át, amely több-kevesebb eredménnyel már gyakorlati alkalmazást nyert és ezek közül mindössze három olyant talált, melyről beszámolt most a BBC vezető ségének és az angol kormánynak. E három rendszer közül fog azután választani a kormány.

Bizonyos, hogy a szerencés rendszer — a legújabb és talán minden idők legnagyobb konjunkturáját fogja jelenteni nemcsak Anglia, de az egész világ számára is.

Mit is fog jelenteni ennek az új televíziós rendszernek a bevezetése? Egészen pontosan a következőket:

— Rengeteg új technikus és új művész alkalmazását a rádiózás egész területén. (Az új televíziós és különleges rádiós gyártmányok eddig soha nem látott felvirágzását.)

Mindennel szemben mit jelent a BBC előfizetői számára a „hivatalos” bevezetés? Látni fogja mindenki, odahaza, tűzhelye mellett, a Berbyt, a legérdekesebb s legfontosabb boksmeccseket, a legnagyobb esküvői szertartásokat, de különleges beszélőfilmeket is.

Az Arsenal, a világhírű angol futbalcsapat vezetősége már most gondolkozik azon, hogy vajjon mit is fog csinálni, ha legfontosabb kupamérkőzéseit, a csapat hívei — otthon a lakásukban is élvezhetik majd! A rádió szakemberei azonban azt mondják erre, hogy nem kell félni a futballmérkőzések elnéptelenedésétől, mert a közönség továbbra is a helyszínen, testtávoiból akar izgulni...

1935 nyara megmutatja majd, hogy van-e mitől félniök a mozi és a futball szakembereinek.

Elrontotta a gyomrát?
Romlott húsneműek, túlzsiros, vagy nehezen emészthető ételek által okozott hirtelen gyomorrontásnál

SALVACID

Gyomorbajos Ön?
Krónikus gyomorpanaszok (gyomorégés, gyomorfájás, görcs, puffedség stb.) ellen

SALVACID

15 szemet tartalmazó kis tubus Lei 50—
50 szemet tartalmazó üveg . . Lei 150—

Kapható gyógyszerárakban és droguerárakban

Irógép és föllő-follak

javítását szakszertelen végezzük. Sokszorosításokat izléses kivitelben készitünk.

FENÉR

Irógép és föllőtöll vállalat Str. Reg. Maria 2.
Telefon: 11-09.

Vápolyi kaland.
Tomeo és Julia. (Kosztolányi István fordításának első előadásának emlékére. Független előadások beszél. Előadás megajtkat bezárják. Pr...

kalend.
és Julia. (Az ünnepi előadások emlékére.)

OPERA MUSORA:
11 órákor matiné: Csakus hangversenye. Hevesi Mihály közreműködésével.)
3: Este: Svanda a dudós zsidónó.
A szevillai borbély. (Léonidov közreműködésével.)
Traviata. (Lidia Lipovay közreműködésével.)
0: Fát frumos. (Matiné: Carmen. Munkáselekedés.)

ÖZGŐ MUSORA:
Telefon 11-09.
Órákor, vasárnap 3, 6 órákor: I. Zsuzsi rendezésű. Főszerepekben: Székely László, Lederer. II. A rémület. Főszerepekben: Székely László, Lederer.
9 órákor: I. Zsuzsi rendezésű. A rémület háza.

PRÓBÁK ÉS ELŐADÁSOK

egy szó 2 lej, vastagabb betűvel apróhirdetés 20 lej, 10 százalék kedvezmény a hirdetés első fizetéséig. Jellig a hirdetés, ha portobélyes küldve van.

ZASSAG.
A legnagyobb titoktartás. Az eredményt követően az előfizetőkkel szemben a szerkesztővel szemben. Reg. Ferdinánd 11-09.

en butorozott szoba tel. (vár) Abatele Zavoral 2.

the Firma in Deutschla...
hte von vier gewinnbr...
Stein für Rumänien f...
Sperrmark wird in Za...
Auch kann bei Sief...
ühr als Beeiligung...
ma stehen bleiben, we...
chsmark Betriebskapit...
essenten (Chemiker od...
et) schreiben. Fuchs S...
45.

om parcellát. Ajánla...
adóba kérek.

ak válaszbélyeg ellené...
szabadalmazott azon...
ismertetőjét. Cím: Mos...
ni 23.

és állandóan nyitva mar...
nédegeinek kívánására...
egétársas éterem Kol...
hatul az udvarban), al...
zakavatott vezetésre al...
zetesebb ételek készült...
is ételek.

jártas tanulót, eset...
szek. Bergfeld Cluj, S...

na, elő- és fürdőszoba...
rol II. (Dorobantilor)

szolgálatot vállag fogassa

GRÜNWALD
szolgálatot vállag fogassa

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

HIRE

A szatmári WIZO-konferencia:

Dr. Rachel Klompus beszéde

Dr. Rachel Klompus a Wizo palesztinai Executívájának üdvözlését tolmácsolja az asszonyok és a föderáció minden egyes tagjának külön-külön. Az elmúlt periódusban — mondotta — sok minden történt és sok olyan munkát kellett az Executívának elvégeznie, amire nem számítottunk. Ebben a periódusban vette kezdetét a nagy német alijah, mely váratlanul hatalmas feladatok elé állította a Wizo világszervezetét, de különösen a palesztinai Executívát.

Minden konferencia határozat, minden előkészület nélkül talált bennünket a Palesztinába érkező német leányok és asszonyok tömegével, akiknek munkát és elhelyezkedést kellett adni. Lehet, hogy ez még nem sikerült teljesen, de a kezdet megtörtént és az első nehézségeken túl vagyunk. Most pedig örülünk, hogy ezen rendkívüli események nem akadályozták meg bennünket programunk keresztülvételében a mezőgazdasági téren. Most, amikor terveink mind megvalósulnak, felépülnek az új lakóházak Nahalalban és Nesz Cionában, az újonnan berendezett és felszerelt Hostei megkezdi működését, a leányfarmok konszolidálódtak, megállapítjuk, hogy helyes volt, amit tettünk és megfelelő irányban halad a munka.

A Wizo célja asszonyokat és leányokat a praktikus palesztinai életre előkészíteni. Azáltal, hogy mezőgazdasági kiképzést ad, megszerzett a leányokkal és asszonyokkal a földet és összeköti őket az Ereccelel, tehát megfelel feladatának. A Wizo palesztinai intézményei nagyszerűen fejlődnek. Nahalal semmiben sem marad mögötte bármelyik svájci mintakolonának. Itt jelenleg 120 növendék nyer kiképzést. A nahalali iskola nagyon sokat segít a Nahalal faluban lakóknak. A most odaköltözött 80 német család részére esti kurzusokat tart fenn és igyekszik őket támogatni a letelepedés nehéz munkájában. Nahalalban befejeződtek az építkezések és most zavartalanul folyhat a munka. Az utolsó két évet az építkezés éveinek lehetne nevezni, mert néhány nagyon szükséges épülettel lettek gazdagabbak a Wizo intézményei. Ezeket az építkezéseket az Allocation Kommitétól kapott kölcsön és ajándék tette lehetővé. A Wizo vezetősége úgy találta, hogy ezt a pénzt maradvány értékekbe kell fektetnie. Ezért fektette építkezésekre és nem használta fel mindennapi szükségletekre. A Wizo kolonizációs célokra előirányzott költségvetése nagyobb volt az elmúlt évben, mint a Jewish Agency kolonizációs budgetje. Ez tette lehetővé, hogy a gazdaságokat mindenütt nagyobbították, megjavították, kútvizet ástak stb.

Az egész országban minden kolónián, kibucban, kvucában, mosavban megállítják a konyhán, hogy szakavatott kezek vezetik. Ahol a kolonistáknak vagy kibucoknak nem áll módjukban egy a Wizo intézményeiben végzett növendék alkalmazni, ott is látható a Wizo segítségére olyképpen, hogy vándortanítónók oktadják ki a leányokat és asszonyokat fűzésben és háztartásvezetésben. Szerencse, hogy a Wizo idejében ismerte fel ezen feladat fontosságát és vette fel programjába az ez irányú kiképzést, mert nagy mértékben könnyítette meg ezáltal a pionirok emberfölötti munkáját. Nagy teljesítményei vannak a Wizo-nak a városi kiképzés terén is. A német alijah első időszakában havonta 600 leányt kellett sürgősen városi foglalkozásokra kiképezni és mingyárt el is helyezni és a kenyérkeresetet számukra biztosítani. E célból gyorskurzusokat létesített a Wizo, amelyek a leányok találását, lap-fektetést, felszolgálást, takarítást, asztalterítést, stb. tanultak. Megtanították őket azonkívül a legszükségesebb héber szavakra, hogy azonnal munkába állhassanak. Ezen a téren a Wizo Palesztinában óriási eredményeket ért el.

A Wizo Palesztinában közvetlen kapcsolatban van a Moacat Hapalotlaltal (Munkások Tanácsa), mely 25 ezer tagot számlál és magába foglalja az ország összes munkásnőit. A Moacat Hapalotlaltal a Wizo Executívában két képviselője van: Ada Fischmann és R. Rachel Katzenelson. Amióta a Wizo pa-

lesztinai föderációja, a Hisztradruth Arcit egyesült a palesztinai nőegylettel, a Hisztradrut Nasim Ivriottal, Hisztradrut Nasim Cionioth név alatt, azóta a Wizo is végez szociális munkát. A Hisztradrut Nasim Cioniothnak két alosztálya van: az egyik végzi a tulajdonképpeni Wizo-munkát, tehát gondoskodik kurzusokról, vándortanítónók kiképzéséről, stb. a második alosztály végzi a szociális munkát, amely gyermekgondozásból, különböző tanácsadók fenntartásából, stb. áll. A Keren Hajeled (gyermek-alap) nagyon népszerű és elterjedt Palesztinában. Minden szülő hozzájárul ehhez az alaphoz, úgyhogy a gyermekotthonok, csecsemőgondozók s egyéb szociális intézmények budgetjének 70 százalékát ebből tudják fedezni. A fennmaradó 30 százalékot felhózzák a csekély díjazásokból, amelyeket az egyes növendékekért kapnak. Ezeknek az intézményeknek a fenntartása tehát nem terheli a Wizot.

A Keren Kajemet munka az Erecben is nagy fontossággal bír. Mindenki tudja, hogy a következő 10 évben nagy fölterületeket kell megvásárolnunk, ahhoz hogy kolonizációs munkánkat zavartalanul folytathassuk. Sokkal könnyebb egyszer egy nagyobb össze-

get kapni, mint hozzászoktatni az embereket, hogy havonta rendszeresen adjanak. Ez a feladat nagy részben a Wizóra vár. Az asszonyoknak kell intenzívebbé tenni a perselymunkát és minden családba bevezetni a Keren Kajemetre való adakozást, amely mindenkinél módjában áll, mert kis összegekről van szó. A Wizo asszonyoknak egy percre sem szabad azt a nevelő és szervező munkát szem elől tévesztetni. A Keren Kajemet csak a tényleges intézmény, melynek létjogosultsága megszűnik, amint a föld meg van vásárolva, a Wizo azonban örökös szervezet, amely mindig lesz és mindig dolgozni fog. Minden erőnkkel támogatni kell most tehát a Keren Kajemetet, hogy Palesztina egész földje minél előbb zsidó kezekbe kerüljön.

A tavaszi palesztinai Wizo világkonferenciának legnagyobb problémája a Joug-Wizo kérdése lesz. Létezik egy közös ut az összes fiatalok számára, azonban külön Joug-Wizo irány nincs. A Wizo segíti az összes leányokat, akik Palesztinába mennek, nem favorizálhat azonban egy kis csoportot mely Joug-Wizonak nevezi magát. Ha a Joug-Wizo külön ifjúsági szervezetet akar képezni s külön utakon akar járni, akkor csinálja ezt meg magának, azonban ha a Wizo támogatásával akar működni, akkor el kell fogadnia a Wizo programját. A Wizonak nem szabad engednie, hogy egy kebelebe tartozó csoport elvessze politikamentes beállitottságát, mert ez veszélyeztetné az egész világszervezet létét. Készülünk és menjünk el minél többen a palesztinai Wizo világkonferenciára, hogy ott az egész világ föderációinak kiküldöttjeivel együtt megoldhassuk végre ezt a problémát is.

Az országos megbeszélések határozatai

1. Az orsz. megbeszélés elhatározza, hogy a Zsidó Asszonyban minden héten folytatódólag héber leckéket jelent meg. Az eredmény ellenőrzése céljából 3 hónapon belül a leckéket összeállító tanár írásbeli feladatot ad fel a tanulóknak és amennyiben ezen feladatot megoldásuk kellő eredményt mutat fel, a leckék továbbra is megjelennek. Nem kielégítő eredmény esetén a leckék közlése beszüntetendő.
2. Az orsz. összejövetel elhatározza a nyári kurzus megtartását és megbizta a központot a beszerzéssel és a program kidolgozásával.
3. Az orsz. megbeszélés kötelezi az összes csoportokat, hogy két héten belül jelenték be a központnak azt az összeget, amelyet ebben az évben a KKL javára előreláthatólag fel tudnak hozni. A megbeszélés utasítja a központot, hogy a csoportok jelentéseinek beérkezése azonban körlevél formájába közölje a vállalt összegeket, melyek alapján a csoportok a Wizo-KIB-el közösen meg fogják állapítani a föderáció által erre az évre vállaltandó KKL gontingenst.
4. Az orsz. összejövetel kimondja, hogy a nyári folyamán minden Wizo csoport tartozik egy kerti ünnepélyt vagy mulatságot rendezni, melynek bevételé 50–50 százalékban a Wizot és a KKL-t illeti meg. Ez a rendezvény van hivatva az országos bazárt pótolni, miért is a központ a rendezvények lefolytatására egyöntetű tervet fog kidolgozni, dokumentálva ezzel a mulatságok országos jellegét.
5. Az orsz. megbeszélés kéri a Wizo tagokat, hogy a KKL gyűjtőtagai közül legintenzívebben az esküivői és egyéb alkalmi gyűjtéseket folytassák le.

6. Az orsz. megbeszélés felszólítja a csoportokat, hogy igyekezzenek tagsági nyugtáira, meghívóikra, levelezésükre Keren Kajemet bélyeget használni és a konferencián számoljanak be, hogy mennyire sikerült ezt megvalósítani.

7. Az orsz. összejövetel felhívja a csoportok figyelmét az Erdélyi Wizo Föderáció 1930 okt. 27-én Oradeán megtartott II. orsz. konferenciájának 15. sz. határozatára: „A konferencia kimondja, hogy minden csoport köteles a tagjainál elhelyezett KKL perselyeket rendszeresen üríteni. Minden csoport vezetőségére van bízva ennek a munkának a helyi viszonyoknak megfelelő felosztása.“ Az orsz. megbeszélés ezt a határozatot kiegészíti azzal, hogy olyan városokban, ahol az egész perselyűritést az ifjúság végzi és azt főle elvenni nem lehet, a Wizo új perselyeket helyezzen ki.

8. Az orsz. megbeszélés felszólítja azokat a csoportokat, amelyek Chanuka alkalmával nem rendeztek semmit a KKL javára, Puringkor rendeznek bált a KKL javára.

9. Az orsz. megbeszélés felszólítja a Jung Wizo csoportokat, hogy a lehető legrövidebb időn belül küldjék meg a központnak írásban egy memorandumot, hogy hogyan képzelték el a Jung Wizo csoportok működését. Az összejövetel utasítja a központot, hogy a memorandumok beérkezése után körlevél formájában ismerteti a csoportokkal az összes memorandumokat és a következő orsz. konferencián a világkonferencia erre vonatkozó határozatainak figyelembevételével fog dönteni a föderáció az erdélyi Jung Wizo kérdésében.

WIZO-HIREK

A toplitai Wizo csoport jan. 2-án nagy gyűlést tartott, melyen Liguornikné elnökön beszámolt a szatmári értekezletről. Különösen dr. Rachel Klompus beszédére tért ki részletesen. Referált a Nagybizottsági állás problémáiról, ifjúsági kérdéseiről stb. Előknő jelenti, hogy Schuster Izidor, akit a toplitai csoport segített allijájában levelet írt és közölte, hogy nagyon jól elhelyezkedett Erecben és nagyon hálás a toplitai cionistáknak.

Beszámolt a toplitai certifikát igénylők helyzetéről. Liguornikné javasolja, hogy egy csernovici héber óvónő alkalmazzanak, aki héber órákat adna. Hosszas vita után a gyűlés elvben hozzájárul a javaslatához és megbizta az elnökséget az ügy letergálásával. Schauer Márkus titkár, a csoport nevében köszönetet mond az elnöknek, hogy a csoportot a szatmári megbeszéléseken képviselte.

A nagyvárosi Wizo hírei: Január 3-án este városunkba érkezett Dr. Roth Dezsőné a Wizo országos elnöknője. A vendég tiszteletére a helybeli csoport a Polgári Casinóban teasteást rendezett, melyen Reiter Adolfné, Berger Jemóné, Roth Ignáczné és Fried Gézáné háziasszonyok szepen feldiszlített asztalokkal várták a vendégeket. Az est folyamán Dr. Roth Dezsőné a Wizo-mozgalom létrejöttének okairól és ennek szükségességéről tartott megkapó hasolatokkal és példázatokkal tarkított beszédet. A kedves közvetlenséggel elmondott előadást a közönség a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta és utána lelkesen ünnepelte az illusztis vendéget, kit ezen után Dr. Fay Béláné (Szatmár) is elicsért.

A TEMESVARI WIZO HIREI. Mult hét programja: Hétfő: Gyárvárosi Wizo dr. Weinénél tartott teát. Előadó volt Handler Elza, Palesztináról beszélt.

Szerda: Belvárosi és jözsefvárosi Wizo Vermes Ernőnél tartott teát. Vermes Annus Maimonidesél, dr. Roth Dezsőné a NIB-ről, és Hirsch Smon Palesztina utolsó öt éves munkájáról tartottak előadást.

Jövő hét programja: Hétfő: Gyárvárosi Wizo Romascanu Marcunénél tart teát. Kedd: Belváros LéB H. Lajosnénél (str. Gyárváros Hübs-villa). Grozavescu, (főposta mögött.) Szerda: Lengyel Lajosnénél, Jözsefváros (Bem ucca 12.).

Wizo-élet Gyulafehérváron. December 19-én Rosenthal M.-né lakásán tartott gyűlést a gyulafehérvári Wizo-csoport, melyen egy Anyák napja rendezést határoztak el. Ezt a rendezvényt a legrövidebb időn belül fogják az újonnan megnyitlt klubhelyiségben megtartani. Treitel Izidorné, alelnőknő Reuben Grossmann fordítását „Georg Eliot, mint keresztény cionista“ olvasta fel. A felolvasás nagy tetszést aratott.

Brassói Wizo hírek:

A Brassóban nemrég megtartott Wizo közgyűlés alkalmával újból elnöké választották Melánia Eiger, aki az itteni Wizo csoport alapítója. Alelnők Dr. Weisz Menyhértiné, titkár: Katzné, pénztárnok: Mihailovits Jonehné. Mindkét Nőegylet tagjai Deutch Arminné a neolog Nőegylet elnökje és Engelmann Leoné az orth. Nőegylet elnökjevel az élen végzik a Wizo csoport munkáit. Az itteni Wizo csoport munkája nehéz feladatot old meg, amikor a csoport szervezési munkáján kívül a Keren Hajjeszod és a Keren Kajemet szervezési munkáit is végzi. A bukkareti ugynevezett Bazár kiállításán a brassói csoport 150 kézimunka tárgyval vett részt, melyet körülbelül 70 tag készítet és amit igen előnyösen is értékesített a Bazár vezetősége. Különben erről éppen a napokban érkezett le az ACFE (Zsidó Nők Egyesületének Központi Szövetsége) elismerő és köszönő levele Selma Margarit Margulies elnöknek aláírásával, melyben értesíti a csoportot munkájának hasznos eredményéről. A jól működő csoport szervezetsége Eigernek munkáját dicseri. Méltán is éri a dicserést a brassói csoportot, mert megbízást kapott a szomszédos városokban új Wizo csoportok beszerzésére. E szervezési feladattal, mely január 15-én fog megindulni Fogaras, Csikszere da és Gimes-faget városokban Melánia Eiger, Dr. Weisz Menyhértne, Deutch Arminné és Engelmann Leoné lettek a központtól megbizva. Héber tanfolyam megkezdését is tervebe vette a csoport, mely rövidesen kezdetét is veszi. A városban elhelyezett mintegy 140 KKL peselyűritést is rendszeresen végzi a csoport a Joug Wizo és a Hanoár Ha-A szociális munkán kívül még nagy kulturális szociális munkán kívül még nagy kulturális program is megvalósulásra vár. Eigner tervbe vette egy sorozatos kulturális ciklus megtartását, mely nem csak a zsidó és héber irodalommal, hanem a héber zeneművészet ismerettségét is magában foglalja. Dr. Deutch főrbíró által a hetenként megtartó magas színvonalú szeminárium állandó feladatok tartja úgy az ifjúság mint a felnőttek számára az érdeklődést a cionizmus iránt. Ugyancsak a heti Wizo teák keretében magas színvonalú és értékes előadások a csoport feladásáról és magasztos hivatásáról, a jól szervezetségről tanuskodik az a nagy számú érdeklődés is, amely ezen Wizo teák iránt megnyilvánul.

Gárdázászlóaljat szervezők. Bécsből jelentik: A Kasztrában megszervezik a Gárdázászlóaljat, amelybe olyan katonákat oszthatnak megassága meghaladtak a Gárdázászlóalj méretét. A gárdázászlóalj gyenruhája díszesebb lesz a vörös hajtókát és felbordanak a zubnyon és kalapalota és a minisztériumok elgátolat teljesíteni.

Kigyulladt és félig leég a Rómából jezsak a Rómából jezsak két órákig égésiglett után sem sikerült a színház gerendázata beomló szedós palota is lángok.

Nyolcszor tüztek ki tárczkedő rendőrök ügyét. Nagytik: Hat év óta húzódó, szatmári bűnperrrel foglalkozott tegnap. 1928 december 8-án Szatmári lakos idézést kapott az idézés alapján megjelent György rendőrkomiszár előzetes tudomására adta, hogy megszentestelenítette a K Szarvady felhárborodva tiltakozott ellen. de Cloban ekkor behívott rendőrt s az ő segítségével gumibottjával Szarvadyt. Az alkalozott ember orvosi látte hivatalos hatalommal való feljelentést adott be a komisárellen. A közigazgatási törvénytasonló perek a tábla elé tárosszart áttették a nagyvárhogy első fokon foglalkozza tábla nyolcszor tüzött már le a vádlottak közül mindig csent meg. A tegnapi tárgyalástádták a rendőrkomiszár deiték, hogy elővezetési paratá legközelebbi tárgyalásra. 30-án lesz.

Dr. WEINBERG
orthopaed intézetében
ultra rövid hullámkezelés
bevezette.
Str. Neuclea 8. (Barátok ter)
Telefon: 6-18

Érdekes közigazgatási híradás. Nagybazár tábla tegnap délelőtt tárgyalta a szatmári megyei Gyűlésének közigazgatási perét Horvát Herrmann 1932 októteri leiraltat az ilfov megye egységbe helyezték s Horvát válast elfoglalni, sőt közigazgatámadta a minisztérium váküzüztött határidőn belül azást nem foglalta el. Ilfov megyett, mint aki leköszönt a jeállást másvalakivel töltötte jégző tehát Ilfov megye eggaftási pert indított. Véletlennapen tárgyalta a tábla a kettőben elutasította a volt irodokolás szerint ugyanis E meg nem volt véglegcsitva nem állt jogában közigazgatás. Tegnap tárgyalta a helyi rlyabak, a szatmári városi könyvelőjének közigazgatási Kőrolyt 1934 szeptember 24-ás: törvény egyszerűítésére dekreás alapján, elbocsátolvelő perral támadta meg a Szatmár városát s keresetet hártérlt és az állásába vezését kérte. A tegnapi tárgyalást rendelt el a tábla s a tá26-ra halasztotta. — A kögaftási per felpeperse Roth Jáállatorvos volt, akit előbb a város, majd amikor nem állást betöltte, újból szolgált. Több mint egy félévig telte Róth, de a fizetését nem kaptámadt meg Nagyvárosly vákeresetével elutasították. Perköltésg megfizetésére.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Külön konzultatív egyezmény is létrejött Rómában Franciaország és Olaszország között

A kisantant-külgügyminiszterek laibachi tanácsa a római egyezményben lefektetett elvek mellett foglalt állást

Nemzeti ünneppé deklarálják Olaszországban január 7-ikét, a római egyezmények aláírásának napját. Laval és Sir John Simon Genfben tanácskoztak

Jeftics jugoszláv miniszterelnök befejezettnek tartja a marseillei merénylet népszövetségi megvitatását

Genf, január 12. A Népszövetség tegnapi összehívott rendkívüli ülésének első ülése lezajlott és ma már csak a diplomáciai tárgyalások vannak napirenden a Népszövetség diplomatái között — a Saar-népszavazás eredményének kihirdetéseig.

A diplomáciai tárgyalásokra ma Laval francia külügyminiszter is Genfbe érkezett, ahol érintkezést keresett Sir John Simonnal, hogy még annak elutazása előtt megvitathassák az aktuális problémákat. A népszövetségi tanács legközelebbi ülését hétfőn tartja, de érdembeli tárgyalásokra csak majd kedden fog sor kerülni.

Genfben a legnagyobb figyelmet szentelik a kisantant állandó tanácsának a Laibachban lezajlott és Jeftics szalónkocsijában megtartott ülésének, amelyen az elnöki tisztet Titulescu töltötte be.

A laibachi ülésről tegnap Belgrádban hivatalos közleményt adtak ki, amelyben leszögezik, hogy az ülés tárgya az volt, miként ítéljen a kisantant a római francia-olasz megállapodásba összefoglalt egyezményeken s milyen együttes magatartásra határozza el magát. A külügyminiszterek az egyezmények átanulmányozása után megállapították, hogy azok széles mértékben alkalmasak arra, hogy általuk a béke és az együttműködés megszervezése a gyakorlatba átvihető legyen. Ezért a kisantant elhatározta, — a nemzeti és az általános érdekek megóvása mellett, hogy a római egyezmény kapcsán tett ajánlásokat elfogadják.

A kisantant álláspontja változatlan

A laibachi konferencia végeztével Jeftics jugoszláv külügyminiszter és miniszterelnök nyilatkozatot adott az újságíróknak. Kijelentette a külügyminiszter, hogy a kisantant magatartása a jövőben is változatlan marad. Ez az álláspont megmutatja a jövő útjait is. A római megállapodás a diplomáciai megállapodások hosszú sorát nyitotta meg és ezeknek egyetlen célja van: a béke megszervezése, a nemzetközi konszolidáció — a nemzeti érdekek megvédése mellett. A kisantant a balkáni államokkal együtt az általános biztonság és béke érdekeit szolgálja.

Az újságírók megkérdezték Jefticset, mi a véleménye a Népszövetség határozatáról a jugoszláv-magyar konfliktus ügyében. Jeftics kijelentette, hogy ami Jugoszláviát illeti, a genfi határozatot, mint a kompetens fórum határozatát vette tudomásul, amelyet a legteljesebb mértékben meg kell valósítani. A megvalósítás álláspontjától függ a kisantant későbbi magatartása.

Tegnap délután a laibachi bán dezsónét adott Titulescu, Benes és Jeftics tiszteletére. A dezsónén jelen voltak Titulescu és Benes feleségei, Nenisor, Titulescu kabinetfőnöke és Kojács, Jeftics magántitkára.

Az értekezlet lezajlása után Jeftics visszautazott Belgrádba, Benes és Titulescu pedig Genfbe utaztak. Titulescut csak hétfőre várják Genfben, mert 36 órát Montreuxban fog tölteni a román külügyminiszter.

A Times szerint Jeftics távolmaradása Genftől kétségtelenül azt jelenti, hogy a jugoszláv miniszterelnök befejezettnek tekintje a marseillei merénylet népszövetségi megvitatását.

Tegnap Genfben Eden főpecsétörnek átnyújtották a marseillei merénylet ügyében lefolytatott új magyar vizsgálat eredményeit tartalmazó jelentést, amelyet az angol főpecsétör és az ügy előadója most tanulmányoz.

A római találkozó napja olasz nemzeti ünnep

Rómában és Párizsban tegnap újabb hivatalos jelentést tettek közzé az olasz-francia tárgyalások eredményéről. A pótjelentés nagy feltűnést kelt, mert azt a fontos tény foglalta magában, hogy Olaszország és Franciaország Rómában konzultatív megállapodást is kötöttek egymással. Emne egyezmény szerint a két ország kö-

Szabadlábra helyezték Constantinescu-lasi professzort

Budapesti hírek szerint meghalt a szabadlábra helyezett professzor

Bucuresti-Bukarest, január 12. Constantinescu-lasi professzor tegnap elhagyta a börtönt. A többetesz sztrájk azonban annyira kimerítette, hogy egyelőre a lakásán betegesen fekszik. A hadbírósg ügyészségének határozata értelmében azonban Constantinescu-lasi mindaddig nem hagyhatja

el lakását, míg ügyében a vizsgálat befejezéséig nem nyer.

Budapest, január 12. Budapestben az az ellenőrizhetetlen hír terjedt el, hogy a szabadlábra helyezett professzor végelgyengülésben meghalt. Ezt a hírt Bukarestben nem erősítették meg.

Maniu alkotmányos front megteremtésére kapacitálja pártjának vezéreit

Averescu és Bratianu György akciójához akarná közelíteni Maniu a nemzetparasztpártot, de Mihalache rezerváltan viselkedik

Bucuresti-Bukarest, január 12. A nemzeti parasztpárt belső viszonyaival kapcsolatban a Dimineata azt írja, hogy Maniu felkereste Mihalachet és igyekezett a pártelnököt saját álláspontjáról meggyőzni. Maniu arról igyekezett meggyőzni Mihalachet, hogy Averescu és George Bratianu között folyó tárgyalások a legalkalmasabb pillanatot jelentik a közleledésre és egy közös front megalakítására, amelynek feltételeit a Romania Noua közölte. Mihalache azt válaszolta, hogy Maniu tárgyalhat bármely politikai személlyel, a párt azonban nem fog közleledést keresni ehhez a fronthoz.

A Dimineata megállapítja, hogy Maniunak a fővárosban való jelenléte nem hozta meg a pártban a kívánt tisztázást, ellenkezőleg, az ellentétek még növekedtek. Mihalache a párt által követendő irány ügyében teljes szabadságot akar biztosítani magának. Ugy gondolja, hogy a párt érdeke ez az álláspont, anélkül, hogy a párt hivatalos politikáját azonosítaná Vaidával vagy Maniúval. Minden akciót a pártprogram keretében lehet csak megvalósítani.

Ennek ellenére Mihalache nem tartja főlőslegeseznek Maniu véleményét, amelyet megtárgyal dr. Lupuval. Maniu is meglátogatta Luput, majd fogadta Madgearut, Popovici és Pop Ghitát. Maniu meg akarja indítani a harcot és a párt hozzájárulását kéri egy alkotmányos front megalakításához. Tehát a helyzet nem világos és Mihalachenak Aradra bejelentett beszédében várják a hivatalos álláspont ismertetését.

A Curentul Vaida barátai köréből úgy tudja, hogy a volt miniszterelnök nyugalmat és bizalommal tekinti Maniu akcióját és tudja, hogy Mihalache- és Maniu-kormány most semmiképpen nem alakulhat. Másrészt pedig Mihalache is tudja, hogy nem alakíthat kormányt Vaida részvétele nélkül.

Jasi, január 12. Pogonat, az Averescu-párt jasi elnöke nyilatkozott a Dimineata jasi tudósítójának. Nyilatkozatában nagyfontosságú füző lehetőségéről beszélt. Trancu-Jasi is kijelentette, hogy Averescu és George Bratianu széleskörű együttműködést készítenek elő.

zött fennálló minden függő kérdést rendeztek és a gyarmati kérdéseket 1915 április 16-án létrejött londoni egyezménynek megfelelően oldották meg. Elhatározták, hogy a két ország között felmerülő minden vitában irányadónak a hágai nemzetközi döntőbírósg döntését ismerik el. Elhatározták azt is, hogy minden erejükkel fejlesztik a két ország közötti barátságot és tekintettel ennek a barátságának szoroságára, minden fontosabb nemzetközi kérdésben végleges állásfoglalás előtt egymással tanácskozásokat folytatnak.

A fenti közlemény közzététele arra vall, hogy a római megállapodás az eddig sejtett kapcsolatoknál is szorosabb kapcsolat jött létre a két ország között.

A Fournie ügynökség római jelentése szerint az olasz kormány a római egyezmények aláírásának napját, január 7-ikét nemzeti ünneppé készült nyilvánítani. Az ügynökség egyidejű másik jelentése arról számol be, hogy Victor Emánuel olasz király és Mussolini közelebről látogatást fognak tenni Párizsban.

Sztrájkbaléptek a havannai orvostanhallgatók

Havanna, január 12. Az orvostanhallgatók sztrájkja tovább folyik és a klinikákra is áttérjedt. A rendőrség számos letartóztatást foganatosított.

Newyork állam megszünteti a diplomáciai kapcsolatot Mexikóval

Washington, január 12. Newyork állam szenátusa határozatot hozott, hogy megszünteti a kapcsolatot Mexikóval. A határozat hangsúlyozza, hogy a mexikói kormány a katolikusok elleni hadjárata miatt megszünteti a diplomáciai kapcsolatokat.

Letartóztatták a Times milánói munkatársát

London, január 12. A Times jelenti, hogy milánói tudósítóját valószínűleg politikai okokból letartóztatták.

Zsidó nem lehet állampolgár a Harmadik Birodalomban

Berlin, január 12. Frich birodalmi belügyminiszter nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek, amelyben leszögezte, hogy a nemzárják polgárjogait természetesen korlátozni fogják a Harmadik Birodalomban. Zsidók nem lehetnek állampolgárok a Harmadik Birodalomban.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Sarah Osnath Haléwy,

a világhírű palesztinai héber előadóművésznő és táncosnő teljesen új műsorral kezd este bucsuestét ad a Magyar Színházban.

Csütörtökön este a szezon várva-várt nagyoperettje:

A NÁPOLYI KALAND

Taxa postala
plátite in num.
No. 22413/929.

10. Telefon: 9-77. Előfizetés Havonta 110, negyedévre 400, egészévre 1200. Földre: Havonta 2, negyedévre 12, egészévre 20. Cikkünk utannyomását a rás megjelölésével enged

A Népszövetség vidéki népszavazással

Papen háborús népszavazással

Genf, január 14. A Saanei napja lezárult. A reggel pontosan nyolc óra az esti órákban ért véget nyek kirobbanása nélkül sen folyt le.

A szavazók felvonulása már jóval nyolc óra előtt reggel nyolc órára már kezdtek a bebecsátásra. A szavazatszedő bizottság szám azoóban nem biztos minden helyiségben legkülönösen az északnyugati szavazóknak kellett a havtert is gyalogolni, amíg szedő bizottság elé.

Saarbrückenben a délelt volt az élénkség a szavazó Mindenki igyekezett még leszávazni, mert attól később rendbontás zavarja a szavazat leadása lehetett uccákon alig lehetett rendetkőzi haderő saarbrückes szarnyálban állott riadó-latharingiai és a németnuitattak fel a nemzetköros és lovas járőröket, összeütközést elhárító ell.

Saarbrückenben a szavahelyiségben adták le szavazókat neveik kezdőbetűi így előfordult itt is, hogy tól távol eső pontra kellezatak leadására.

A német Mindenkinék feltűnt Sa a német front tagjai a val nem hangoztatták a azért történt, mert a néjelszót hiveinek: Nem B akarták elkerülni, hogy B szöntsék egymást a Saaz megengedhetetlen propagnolna s szavazataik esetnek lettek volna kitéve.

Sok szavazót, betegetágyakon vittek a szav Saarbrückenben egy 95 zott le. Hausstadtban egvárakozás közben vérönbavitette magát a szavazavazott. A szavazás és rövidesen meghalt.

A német front hívei Mondenachné Meyer gosult sanghai asszony brückenbe. Mondenachné nem voltak teljeseek, mir lenfelei töröltették a jeg később igazolta jogosult és az utolsó pillanathogy szav

Ebben a pillanatban azo leléste azt a hajót, mel duhatott. A sanghai nértak össze, amivel az as gépen utazott el a szibe mandzsu határon lévő ve